

[Boligministeren]

For endelig at sikre, at der i en overgangsperiode, indtil resultaterne af udvalgsarbejdet kan realiseres, er yderligere midler til rådighed, er der i forslaget bestemmelser om ekstra indbetalinger fra alle boligafdelinger taget i brug inden 1. januar 1985. Disse midler bør kunne tilvejebringes af den almennyttige boligsektor selv. Der foreslås derfor oprettet en særlig fond under Boligselskabernes Landsbyggefond. Herved tilvejebringes midler på i alt ca. 120 mill. kr. Huslejeforhøjelserne vil være begrænsede, og for en lejlighed på 80 m² vil den årlige stigning udgøre 120 kr. i 1985 og 240 kr. i 1986 eller ca. 20 kr. pr. måned.

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslaget og dets bemærkninger og samtidig anmode om tingets velvillige behandling. Det er mit håb, at lovforslaget vil opnå meget bred tilslutning.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 17/4 85 til folketinget om en fast forbindelse over Store Bælt.

(Redegørelse nr. R 13).

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

1. For to år siden gav regeringen folketinget en redegørelse for de fremtidige trafikforbindelser mellem Øst- og Vestdanmark. Det var regeringens opfattelse, at en fast Storebæltsforbindelse skulle bygges, så snart vi på forsvarlig vis kunne få den indpasset i samfundsøkonomien. Vi skønnede dengang, at det ville være hensigtsmæssigt at give folketinget en ny redegørelse om spørgsmålet i foråret 1985 – altså nu – med henblik på at få truffet en endelig afgørelse. Ordførerne for et stort flertal i folketinget bakkede denne hensigt op.

I den mellemliggende tid ville vi foretage en fornyet anlægsteknisk vurdering af de forskellige forslag og undersøge mulighederne for en etapevis udbygning af en fast forbindelse. Vi ønskede også tid til en udbygning af overvejelserne om den bedst egnede finansierings- og organisationsform. Sådanne undersøgelser og overvejelser er nu gennemført. Resultaterne heraf har kunnet lægges til grund for denne redegørelse.

Der er også indtruffet andre forhold af betydning for Storebæltsspørgsmålet i den mellemliggende periode. Således har den svenske regering presset meget kraftigt på for at få en fast Øresundsforbindelse. Dette ønske har stærk lokal opbakning i Øresundsregionen. Store dele af svensk og nordisk erhvervsliv – f.eks. Scan Link – er villige til at satse på en udbygning af forbindelserne til det centrale Europa via Danmark og peger netop på flaskehalsproblemerne som følge af de manglende faste forbindelser. Folketinget må i den situation overveje, hvor længe man med henvisning til Store Bælt kan vedblive med at modsætte sig først og fremmest nordiske, men også andres ønsker om – eventuelt uden udgifter for Danmark – at bygge faste forbindelser til dele af det danske rige.

Den 10. maj 1983 vedtog folketinget en beslutning om iværksættelse af 1. etape af sammenlægningen af bil- og baneoverfarten på Store Bælt. Som følge heraf fremsatte jeg sidste forår lovforslag om udbygning af færgefarterne over Store Bælt. Jeg lagde ved fremsættelsen af forslaget ikke skjul på, at regeringen betragtede den sammenlagte overfart som den næstbedste løsning. Til trods herfor er vi i fuld gang med planlægningen af denne første etape i en stor og bekostelig omlægning af færgetrafikken. Hvis folketinget ønsker at fortsætte i den retning og faktisk vil afholde disse store færgeinvesteringer, så har folketinget samtidig for en meget lang årrække sagt nej til etablering af en fast Storebæltsforbindelse.

2. Efter afgivelsen af redegørelsen i 1983 nedsatte jeg en embedsmandsgruppe til at lede arbejdet med en teknisk og samfundsøkonomisk vurdering af de forskellige anlægstekniske muligheder, herunder muligheden for en etapevis udbygning. Resultaterne af gruppens arbejde blev offentliggjort i »85-rapporten om Store Bælt« i februar i år.

På baggrund af tidligere rapporters vurdering af rentabilitetsforholdene for færgeforbindelser via Svanegrunden og Samsø har 85-rapporten alene koncentreret sig om forslag til faste forbindelser over Store Bælt.

Der er i 85-rapporten sket en teknisk revidering af forbindelser for vej- og banetraffic udført henholdsvis som bro og som tunnel. Forbindelser for kun én trafikart – vej- eller banetraffic – er ligeledes undersøgt. Med henblik på en vurdering af en etapevis ud-

[Ministeren for offentlige arbejder]

bygning er der endvidere skitseret en biltogs-løsning, hvor bilerne som en midlertidig løsning overføres på jernbanevogne.

For vejforbindelserne er det vurderet fuldt tilstrækkeligt, at der bygges fire motorvejs-spør (plus nødspor), hvor der er forudsat seks spor plus to nødspor i den gældende anlægslov. Desuden er der sket en revurdering af dimensioneringskravene og den konstruktive udformning. Det har herved været muligt at billiggøre anlægget i forhold til tidligere. Anlægsomkostningerne afhænger af den valgte brotype, nærmere linieføring og andre forhold. En skråstagsbro med en linieføring m.v. svarende til det ved tidligere lejligheder fremlagte skønnes i 1995 at koste ca. 9 mia kr. i direkte omkostninger. Lægges hertil renter i byggeperioden, kommer udgifterne i alt op på ca. 11 mia kr. målt i faste 1984-priser.

Selve anlægstiden for en vej- og banebro er skønnet til seks år. Til forberedelse af udbudsmateriale m.v. vil der gå knap 2 år. Åbning af en sådan forbindelse forventes således at kunne ske ca. otte år efter, at folketinget har truffet en endelig beslutning om igangsættelse af projektet. Beregningsmæssigt er broen i rapporterne dog forudsat åbnet i 1995.

3. I sommeren 1984 bad jeg en uafhængig gruppe af eksperter om at udbygge de samfundsøkonomiske overvejelser over en fast Storebæltsforbindelse og se på betydningen af en sådan forbindelses organisations- og finansieringsform. Forhenværende minister, professor Poul Nyboe Andersen, påtog sig at være formand for denne gruppe, der i øvrigt bestod af professor Hans Zeuthen og direktør Nils Groes. Gruppen har i februar i år offentliggjort sine overvejelser i rapporten: »En fast forbindelse – ejerforhold, finansiering, beskæftigelse, betalingsbalance og rentabilitet«. Med hensyn til omkostnings- og indtægtsforhold m.v. har gruppen baseret sig på det materiale, der er offentliggjort i den tidligere nævnte 85-rapport.

De foretagne undersøgelser konkluderer, at en fast Storebæltsforbindelse indebærer store trafikale forbedringer og er en samfundsmæssigt meget fordelagtig investering.

4. Forbedringerne som følge af en fast Storebæltsforbindelse er naturligvis ikke lige store for alle dele af landet. Størst fordel får de, der allerede i dag benytter Store Bælt

mest, dvs. trafikken mellem hovedstadsområdet og det øvrige Sjælland på den ene side og Fyn, Midt- og Sønderjylland på den anden side.

Planstyrelsen har udarbejdet en rapport: »Landsplanmæssige vurderinger af trafikken mellem Øst- og Vestdanmark«, hvor konsekvenserne ved etablering af en fast forbindelse er analyseret og vurderet, og hvor specielt de regionale forskelle er behandlet.

Fordelen for trafikken mellem Nordjylland og Sjælland begrænser sig stort set til tidsbesparelsen på godt en time for den kollektive person- og godstrafik med bane. Biltrafikken vil derimod ikke ved en afgiftsbelagt fast forbindelse få tidsgevinster, der af de fleste vil blive vurderet tilstrækkelig store til at modsvare merudgifterne ved omvejskørselen. Denne trafik vil fortsat søge over Kattegat og må vurderes at udgøre et tilstrækkeligt grundlag for at opretholde mindst én færgerute over Kattegat. Færgebetjeningen på Kattegat kan dog ikke forventes opretholdt i samme omfang som nu.

Vejtrafikken i Nordjylland får imidlertid andre forbedringer, idet der på det seneste motorvejsprogram er afsat ca. 800 mill. kr. til den nordjyske motorvej og motortrafikvejen mellem Handest og Årestrup. Dette arbejde vil foregå samtidig med opførelsen af en fast forbindelse og påvirkes ikke økonomisk af denne. Resultatet bliver, at motorvejen (på visse strækninger motortrafikvejen) fra grænsen til Ålborg vil stå klar samtidig med færdiggørelsen af den faste Storebæltsforbindelse.

Det, at nogle regioner får klare fordele, mens andre regioner bliver påvirket i mindre grad, betyder, at der bliver ændrede konkurrenceforhold regionerne imellem. Visse lokalområder kan ved nedlæggelse af færgeruter ligefrem blive negativt påvirket. En fast Storebæltsforbindelses regionale virkninger adskiller sig således ikke fra andre geografisk faste investeringer: nogle bliver mere begünstiget end andre, og enkelte kan endog risikere en negativ påvirkning.

En fast Storebæltsforbindelse er ikke den eneste investering, der skal foretages i trafiksektoren i de kommende år. Udbygningen af det nordjyske vejnet er allerede nævnt, men f.eks. er også en udbygning af forbindelsen Sverige-Tyskland (Danmarksvejen) på tale. For at kunne se disse øvrige investeringer i

[Ministeren for offentlige arbejder]

sammenhæng og for at sikre den trafikpolitiske balance på Danmarkskortet agter jeg at lade udarbejde en handlingsplan for de større statslige trafikinvesteringer i den næste halve snes år.

5. Det helt afgørende for en Storebæltsforbindelse er naturligvis, om den er en rentabel investering for samfundet. For at afgøre det må man se på, hvad man ellers skulle have gjort. Hvor meget skulle man alternativt investere i den så småt påbegyndte sammenlægning af overfarterne på Store Bælt og i udkiftning af færger på Kattegat, efterhånden som de bliver udslidte? Alene i perioden, indtil en fast forbindelse vil være bare 15 år gammel, kan der skønnes at skulle investeres 5-6 mia kr. til en fortsættelse af færgedriften. I den resterende del af en fast forbindelses ca. 100-årige levetid ville der skulle foretages yderligere færgeinvesteringer. Dem er der imidlertid valgt at se bort fra ved rentabilitetsberegningerne.

Bygger vi en vej- og banebro over Store Bælt, skal der som nævnt bruges ca. 9 mia kr. hertil. Desuden vil der i dette tilfælde skulle reinvesteres i de færger, der bliver tilbage på Kattegat. Det drejer sig om ca. 1 mia kr. Den direkte merinvestering ved en vej- og banebro bliver således ca. 5 mia kr. Byggerenter og restværdien af færger og broanlæg ved udløbet af sammenligningsperioden er beløb, som er cirka lige store og altså udligner hinanden. Kapitalværdien af merinvesteringen er derfor ligeledes ca. 5 mia kr.

Til forrentning og tilbagebetaling af denne merinvestering er der færgedriftsbesparelser m.v. på 550-600 mill. kr. om året og trafikantfordele af størrelsesordenen 350-550 mill. kr. afhængigt af trafikudviklingen. Merinvesteringen vil således samfundsøkonomisk kunne dækkes ind på kun 6 år. Hvis man alene ser på driftsbesparelserne, tager det 13 år. Set ud fra et samlet samfundsmæssigt synspunkt er der således tale om et meget fordelagtigt projekt, der giver en realforrentning - altså uden inflationselementet - på over 10 pct. Selv uden trafikvækst og med en fordyrelse på 1 mia kr. vil der stadig være tale om et samfundsøkonomisk rentabelt projekt.

Også andre projekter end en vej- og banebro er som nævnt blevet undersøgt. For den midlertidige biltogsløsning er anlægssummen væsentlig mindre og de økonomisk opgjorte

fordele nogenlunde de samme som ved vej- og banebroen. Hvis man kan acceptere en sådan midlertidig løsning i en længere år-række, får man derfor en endnu højere rentabilitet end ved investering i en vej- og banebro. Merinvesteringen ved en biltogsløsning vil samfundsøkonomisk kunne dækkes ind på kun 2 år. Driftsbesparelserne alene vil kunne dække merinvesteringen ind på 3-4 år.

Ud over de medregnede fordele for trafikanterne vil en fast Storebæltsforbindelse føre andre fordele med sig. Disse er imidlertid svære at opgøre og er derfor ikke medtaget i 85-rapportens rentabilitetsberegninger. På min foranledning har konsulentfirmaet Hoff & Overgaard dog illustreret visse af de yderligere fordele for erhvervslivet gennem konkrete eksempler på virksomheder, der kan opnå besparelser ved en mere hensigtsmæssig tilrettelæggelse og styring af produktion og lagre.

6. Etablering af en fast forbindelse vil påvirke beskæftigelsen. Den direkte arbejdsindsats til at bygge en bro til vej- og banetrafik vil svare til ca. 22.000 mandår. I de år, hvor aktiviteten er størst, vil ca. 5.000 mand være beskæftiget på arbejdspladsen. Hos leverandører af materialer til byggeriet vil der også blive mere beskæftigelse. Denne effekt er skønnet til 7.000-8.000 mandår. Hermed er et økonomisk kredsløb sat i gang, hvor aktiviteten breder sig længere og længere ud i samfundet. De samlede direkte, indirekte og afledede beskæftigelseseffekter af et brobyggeri kan med nogen usikkerhed skønnes til 50.000 mandår.

Ved en midlertidig biltogsløsning er beskæftigelseseffekten noget mindre og kan med en tilsvarende usikkerhed skønnes til ca. 30.000 mandår.

En fortsættelse af færgefarten vil imidlertid også give beskæftigelse. Anlægsarbejder og arbejde på skibsværfter m.v. vil i perioden frem til 1995 kunne give beskæftigelse svarende til 6.000 mandår. I den resterende del af den betragtede periode kan der blive tale om en yderligere beskæftigelse på 7.000 mandår. Der vil også være afledt beskæftigelse heraf.

Når den faste forbindelse er færdig, fører driftsbesparelserne på færgefarten til en faldende beskæftigelse. På Store Bælt drejer det sig om ca. 1.400 og på Kattegat ca. 400 fuldtidsbeskæftigede. Der vil også herfra være

[Ministeren for offentlige arbejder]

afledede virkninger. Omvendt vil den løbende drift og vedligeholdelse af en bro give en merbeskæftigelse på ca. 400 arbejdspladser.

Virkningen af ophøret af færgefarten vil især være mærkbar i Korsør og Nyborg. Til gengæld får disse byer på kort sigt en stor beskæftigelsesgevinst ved byggeriet og har på længere sigt de største beliggenhedsmæssige fordele af en fast forbindelse.

Anlæg af en fast forbindelse vil alt i alt give en stor positiv beskæftigelsesvirkning i en periode, hvor vi desværre fortsat må forvente arbejdsløshed. Når forbindelsen står færdig, vil der være et beskæftigelsesfald. Dette vil delvis blive modvirket af den forbedrede konkurrencesituation, som en fast Storebæltsforbindelse vil give anledning til, navnlig inden for servicesektoren. Endvidere vil tilgangen til arbejdsmarkedet på det tidspunkt være væsentlig mindre, og som det fremgår af budgetredogørelse 1984, kan met get tyde på, at vi nærmer os fuld beskæftigelse ved århundredskiftet.

Desuden vil bygningen af en Storebæltsbro fastholde og videreudvikle den brobygningsekspertise, som findes i Danmark, og som senest er kommet til udtryk ved bygningen af Farøbroerne. Som hidtil er sådanne store danske opgaver afgørende for, at denne ekspertise kan udnyttes til fremover at skaffe eksportindtægter på dette felt.

7. En fast forbindelse vil i byggeperioden belaste betalingsbalancen. Til selve byggeriet skal nogle af materialerne importeres, ligesom de danske underleverandører ville skulle importere råvarer og hjælpestoffer. Det direkte og indirekte importindhold i en bro kan skønnes til 2,3 mia kr. Hertil kan komme en afledt effekt fra den øvrige aktivitet i samfundet, et brobyggeri vil sætte i gang.

Importindholdet i en bro skal imidlertid sammenholdes med importholdet i den færgeudbygning, man ellers ville skulle foretage. Alene i tiden, frem til en bro er 15 år gammel, ville færgeinvesteringerne indebære en belastning af betalingsbalancen på godt 1,1 mia kr. Også i resten af en broes levetid ville der i givet fald skulle anskaffes færger, der ville belaste betalingsbalancen.

På investeringssiden vil nettobelastningen på betalingsbalancen fra en Storebæltsbro således være 1,2 mia kr. i perioden frem til år 2010.

Det er endvidere værd at notere sig, at en beslutning om fortsættelse af færgefarten vil indebære større årlige investeringer frem til 1989 end en beslutning om at bygge en bro. En brobeslutning nu giver os således en 4-årig frist til at opnå en nødvendig forbedring af betalingsbalancen

På driftssiden vil der være betydelige betalingsbalancefordele ved en fast forbindelse. Alene på energisiden er det sådan, at bilfærgerne bruger fem gange mere energi til at få bilerne over Store Bælt, end bilerne ville bruge, hvis de selv kørte over. For togene koster det 13 gange så meget energi at færge dem over. Selv når der tages hensyn til bilernes merkørsel er der tale om en gunstig betalingsbalanceeffekt, der kan opgøres til ca. 90 mill. kr. pr. år.

Det er værd at bemærke, at betalingsbalancefordelene ved en fast Storebæltsforbindelse vil kunne blive ved at mærkes i en meget lang periode, der rækker væsentligt ud over den ellers betragtede undersøgelsesperiode.

8. Regeringen finder det ønskeligt snarest muligt at få etableret en fast forbindelse over Store Bælt. Dermed rejses spørgsmålet om, hvilken type fast forbindelse der bør etableres. Der kan her vælges dels mellem forskellige tekniske hovedløsninger, dels mellem anlæg med forskellig trafikalkonfunktion.

For forbindelsen over Vesterrenden mellem Fyn og Sprogø har den tekniske revurdering ført til samme resultat som tidligere. Såvel en jernbaneforbindelse som en vejforbindelse bør føres over på en lavbro, der mest hensigtsmæssigt kan være fælles for de to trafikarter.

Efter lokale ønsker har broens landfæste på Fyn tidligere været placeret ved Teglværksskoven nord for Nyborg. En sydligere linieføring er imidlertid ca. 300 mill. kr. billigere. Jernbaneanlæg i denne linie har været drøftet i forbindelse med planerne om udflytning af jernbanefærgerne til Knudshoved. Regeringen finder, at spørgsmålet om linieføringen for vestbroen bør genforhandles i lyset af de landskabelige og miljømæssige konsekvenser og med udstrakt hensyntagen til lokale ønsker.

For forbindelsen over Østerrenden mellem Sprogø og Sjælland er der mulighed for både broanlæg og tunnelanlæg. De undersøgelser, der er blevet gennemført, har ikke givet an-

[Ministeren for offentlige arbejder]

ledning til at fravige tidligere opfattelser om, at en vej- og banetunnel under Østerrenden ikke kan påregnes at blive økonomisk mere fordelagtig end en højbro. Dette gælder også for en forbindelse alene for vejtrafik. Skal der derimod laves en separat forbindelse alene for banetrafik, vil dette mest hensigtsmæssigt kunne ske i form af en banetunnel.

En fast forbindelse over Store Bælt vil reducere vandudskiftningen i Østersøen og dermed påvirke vandmiljøet i denne. De undersøgelser af vandudskiftningen i Østersøen, jeg har fået foretaget, viser ikke nogen større forskel mellem de foreliggende bro- og tunnelprojekters indvirkning. I begge tilfælde kan der forventes ændringer i saltholdigheden, der er mindre end de naturlige ændringer, som er forekommet i dette århundrede i Østersøen. Da disse ændringer skal ses i sammenhæng, skal der derfor i det videre arbejde med detailudformningen af den faste forbindelse foretages undersøgelser med henblik på en fortsat afvejning af anlægsekonomien og de miljømæssige hensyn og herunder også for de mere lokale vandområder.

Yderligere reduktioner af de miljømæssige virkninger vil kunne opnås ved at reducere længden af de forudsatte dæmninger. Ved broløsningerne vil dette kunne ske ved at erstatte dæmningsstrækningerne med en relativt billig lavbro. Ved tunnelloøsningerne vil det i givet fald være nødvendigt at forøge den dyre tunnelstrækning. Det synes derfor på forhånd økonomisk mere realistisk eventuelt at modificere broprojekterne end tunnelprojekterne, såfremt man vil opnå en absolut minimering af de miljømæssige virkninger.

9. Der er også mulighed for at vælge løsninger, som i forskelligt omfang tilgodeser henholdsvis vej- og banetrafikken. Da begge trafikarter imidlertid bør få fordele af en fast Storebæltsforbindelse, står valget reelt mellem på den ene side en bro- eller tunnelforbindelse, hvor begge trafikarter selv og uafhængigt af hinanden kører over Store Bælt, og på den anden side en biltogsløsning med en jernbanetunnel under Østerrenden. Bilerne passerer i dette tilfælde Store Bælt ved først at køre op på jernbanevogne og så på disse blive transporteret over på den anden side af Bæltet.

Ved en biltogsløsning vil banetrafikken have de fulde fordele af en fast forbindelse.

Vejtrafikken vil blive væsentlig bedre stillet end med den nuværende færgefart, men vil dog stadig lide under ikke helt frit selv at kunne bestemme overfartstidspunktet, ligesom der vil kunne blive tale om nogen ventetid, især i weekender og ferieperioder. Den skitserede biltogsløsning har en kapacitet, der er væsentlig mindre end kapaciteten af en 4-sporet vej. Ulemperne for vejtrafikken vil derfor blive mere udtalte, såfremt trafikken vokser mere end forudset.

Betragtes biltogsløsningen som en længerevarende løsning, har den som nævnt en betydelig lavere anlægsomkostning og dermed en højere rentabilitet end en fælles vej- og bane-forbindelse.

Den skitserede biltogsløsnings kapacitet gør, at den primært er tænkt som en 1. etape af en samlet løsning, hvor man efter nogle år kan supplere jernbanetunnelen under Østerrenden med en vejbro og påbygge lavbroen over Vesterrenden vejbaner. Såfremt denne overgangsperiode er længere end 6-7 år, bliver en sådan udbygningsstrategi mere økonomisk fordelagtig end at bygge en fast vej- og bane-forbindelse på én gang.

De økonomiske fordele ved biltogsløsningen må afvejes med den ulige konkurrencemæssige stilling, som de to trafikarter vil få ved en midlertidig biltogsløsning, og de større landskabelige og miljømæssige ulemper, der kan blive følgen af at skulle have både en vejbro og en banetunnel, og hvor der af hensyn til mellemprioriteten skal etableres særlige terminaler med store opmarcharealer.

En del kan tale for, at vi tager skridtet fuldt ud og straks vælger en forbindelse for vej og bane, men regeringen er indstillet på at tage en åben drøftelse af dette spørgsmål med et flertal i Folketinget bag ønsket om en fast Storebæltsforbindelse.

10. Spørgsmålet om privat engagement i en fast Storebæltsforbindelse har været draget frem fra flere sider. Det er her værd at hæfte sig ved, at en fast Storebæltsforbindelse primært er en anlægsopgave, en anlægsopgave, som endog er af en sådan størrelse, at kun meget få private danske interessenter ville kunne løfte den som bygherre.

En fast Storebæltsforbindelse vil have afgørende betydning for landets overordnede trafikforbindelser. Den vil således berøre vitale samfundsmæssige interesser. Regeringen finder det derfor nødvendigt og naturligt, at

[Ministeren for offentlige arbejder]

det offentlige har afgørende indflydelse derpå. Dette gælder selvfølgelig først og fremmest spørgsmålet om dens etablering, herunder kravene til dens trafikale funktion, dens udformning og udseende, dens sikkerhed og påvirkning af miljøet samt dens økonomi. Uanset om der er tale om en privat eller offentlig bygherre, vil det kræve betydelige offentlige ressourcer i projekterings- og anlægsfasen at sikre disse interesser.

Når anlægget er taget i brug, vil den store interesse knytte sig til takstfastsættelsen. Det kan næppe undgås, at den fleksibilitet, som staten har som ejer af anlægget, vil blive beskåret, hvis anlægget overdrages et selskab, der helt eller delvis er styret af privat kapital. I betragtning af at takstpolitikken på en Storebæltsforbindelse vil være et væsentligt trafikpolitisk virkemiddel, vil statens handlefrihed i et eller andet omfang blive begrænset, hvis staten afgiver ejendomsretten til den faste forbindelse. Nogen sikkerhed for, at privatkapitalen sikrer laveste anlægsudgift og derved lavere takster, er der heller ikke for en så særegen opgave, som der her er tale om.

For overhovedet at kunne tiltrække en privat bygherre må der være udsigt til et driftsøkonomisk overskud. Ved finansiering af en fast forbindelse ved traditionelle lån vil der i en årrække være underskud, og investeringen vil først være afdraget efter en – i forhold til normale private investeringer – relativt lang periode. Denne lange periode indebærer også risiko for ændringer, der kan bringe den privatøkonomiske rentabilitet i fare. Til trods for at en bro er samfundsøkonomisk særdeles rentabel, vil det nuværende takstniveau ikke under alle omstændigheder kunne sikre en passende privatøkonomisk rentabilitet. Hvis finansieringen f.eks. sker med højt forrentede faste lån og inflationen udvikler sig væsentlig lavere end forventet, samtidig med at trafikken ikke vokser, ville projektet kunne risikere at blive privatøkonomisk nødlidende. Andre kombinationer af inflation og trafikvækst ville kunne give en meget høj privatøkonomisk rentabilitet. Investeringens størrelse og usikkerheden om gevinstmulighederne gør det tvivlsomt, om der overhovedet ville være private danske interessenter, som turde binde an med opgaven. I givet fald ville en privat bygherre nok kræve en ganske høj pris for at påtage sig sådanne

risici, medmindre det offentlige ville gå ind med omfattende garantier.

Ved en indeksfinansiering ville en væsentlig del af risikoelementet blive fjernet, idet usikkerheden om inflationsudviklingen elimineres.

Regeringen agter at fastholde den gældende anlægslovs forudsætninger om lånefinansiering af anlægssummen. Den altovervejende del af kapitalen skal derfor under alle omstændigheder tilvejebringes af den private sektor i Danmark eller i udlandet.

Uanset om bygherren er offentlig eller privat, vil den helt dominerende projekterings-, tilsyns- og arbejdsindsats blive udført af private firmaer. En offentlig bygherre vil endvidere kunne virke fremmende for en stor dansk deltagelse på disse områder gennem en opdeling af projektet i entreprisestørrelser, hvor danske firmaer bedre vil være i stand til at være med i konkurrencen.

I den nugældende lov forudsættes, at bygherren er en selvstændig offentlig regnskabsmæssig enhed, som kan forestå opførelse og låntagning. Regeringen er dog også åben over for muligheden af at lade f.eks. et aktieselskab, hvori staten indgår sammen med private kapitalindskydere, forestå anlæg og drift. Et sådant selskab skal operere inden for rammerne af en koncession, som sikrer, at der tages de nødvendige trafikpolitiske og andre hensyn, herunder f.eks. sammenhæng mellem takstniveauet og opretholdelsen af en færgeforbindelse på Kattegat.

Blandt de muligheder, der kan overvejes, er endvidere dannelsen af et offentligt domineret aktieselskab, hvor der også kan være mulighed for at søge en bredere opbakning bag projektet.

11. I den nugældende anlægslov for en Storebæltsbro er anlægssummens forrentning og afskrivning forudsat betalt gennem opkrævning af benyttelsesafgifter. Regeringen finder det rigtigt at opretholde denne tidligere trufne beslutning. Herved styrkes også grundlaget for at opretholde en god færgebetjening over Kattegat.

I modsætning til en lang række andre lande har vi her i landet ikke ønsket at opkræve afgifter for benyttelse af motorveje. Dette princip bør fastholdes. Det vil ikke være noget brud hermed at brugerfinansiere en fast forbindelse over Store Bælt, bl.a. fordi der her også hidtil er opkrævet betaling for

[Ministeren for offentlige arbejder]

krydsning af Bæltet. Der bliver derfor ikke tale om indførelse af en ny afgift. Prisen for overfart bør efter regeringens mening tage udgangspunkt i den aktuelle takst for færgetransport, dog med fradrag af de med kørselen forbundne benzinudgifter.

I det lange løb bliver forbindelsen således brugerfinansieret. Anlægget må dog i første omgang lånefinansieres. Låntagningen kan finde sted direkte på de private kapitalmarkeder i Danmark og i udlandet eller som genudlån af lån, der optages af staten. For tiden skønnes der dog ikke at være kapitalmarkedsmæssige argumenter for at lade den ansvarlige organisation optage direkte lån.

Tidsprofilen for udgifterne og indtægterne ved en fast forbindelse vil kunne gøre det hensigtsmæssigt med en finansiering ved indekslån. Indeksloan vil i givet fald skulle optages på det indenlandske kapitalmarked.

Om man vælger en udenlandsk eller en indenlandsk lånefinansiering, vurderes ikke at have den store betydning for påvirkningen af det danske kapitalmarked. Med en beslutning om, at den faste forbindelse skal opføres i offentlig regie, skal der imidlertid ikke tages endelig stilling til låneformen, før man er godt i gang med byggeriet.

12. Lad mig afslutningsvis forsøge at sammenfatte regeringens opfattelse af Storebæltsspørgsmålet.

Regeringen finder, at en fast Storebæltforbindelse vil medvirke til en markant forbedring af de overordnede trafikforbindelser for både den kollektive trafik og for person- og lastbiltrafikken.

Regeringen ser en fast Storebæltforbindelse som en særdeles rentabel investering, der er til gavn for det danske samfund i sin helhed.

Regeringen lægger vægt på projektets positive beskæftigelsesvirkning på kort sigt og anser det ikke for usandsynligt, at der også på lidt længere sigt vil være en positiv beskæftigelsesvirkning.

I betragtning af den langsigtede positive betalingsbalancevirkning accepterer regeringen projektets moderate belastning af betalingsbalancen i en overgangsperiode. Merbelastningen viser sig endvidere først i 1989, hvilket giver regeringen mulighed for at fortsætte den betalingsbalanceforbedrende politik og dermed lette indplaceringen af projektet. Igangsættelsestidspunktet er godt nu,

hvor store energiinvesteringer er ved at klinge ud.

Regeringen finder det væsentligt at få igangsat etableringen af en fast Storebæltforbindelse hurtigst muligt. Regeringen er indstillet på at foretage yderligere økonomiske, miljømæssige og andre afvejninger sammen med et politisk flertal i folketinget med henblik på at finde den mest hensigtsmæssige form for en fast Storebæltforbindelse.

Regeringen ønsker at sikre en høj grad af privat dansk deltagelse. Regeringen finder, at det bedst kan ske ved, at forbindelsen opføres af en selvstændig enhed under offentlig kontrol, der kan optage de nødvendige lån. Lånenes forrentning og afdrag bør ske gennem opkrævning af takster for benyttelsen af forbindelsen.

13. Det vil være naturligt at spørge sig, om de foreliggende prisberegninger er tilstrækkelig pålidelige. Jeg skal i denne sammenhæng henvise til opførelsen af Farøbroerne, der nu er ved at være afsluttet. Indvielsen er berammet til den 4. juni i år.

Uanset at dette brobyggeri har et væsentlig mindre omfang, er der dog tale om et meget stort projekt længdemæssigt, teknisk og økonomisk. Der kan derfor godt tales om en generalprøve på den faste forbindelse over Store Bælt.

Det er med tilfredshed, jeg konstaterer, at Farøbroerne færdiggøres inden for den aftalte tid og pris. Dette viser, at såvel den statslige styring som de medvirkende ingeniør- og entreprenørfirmaer fuldt ud lever op til den ønskede standard.

14. Det gælder om alle store broanlæg i ind- og udland, at de har haft en aktivitetsfremmende langtidsvirkning, mest naturligvis for det nærmere opland, men i høj grad også for storregioner. Jeg har haft lejlighed til at se bro- og tunnelbyggeriet i San Francisco. Der bor i hele San Francisco-området ca. 2 millioner mennesker, og dermed er vi altså nede på tal, det er rimeligt for os at sammenligne med. Over San Francisco-bugten er der i de seneste 50 år bygget i alt 4 store broer plus en tunnel. Ingen i dette område – uanset beskæftigelse eller politisk indstilling – tvivler på, at områdets store økonomiske fremgang næst efter det gode klima skyldes den fortrinlige infrastruktur.

Opførelsen af en fast forbindelse over Store Bælt efter mange års forudgående diskus-

[Ministeren for offentlige arbejder]

sion og undersøgelser kan med føje betragtes som en stor national opgave, der vil være egnet til at blive opfattet som et positivt signal såvel herhjemme som i udlandet. Projektet tjener til en sund afbalancering af den mangeårige gældsætning til finansiering af et overforbrug. Her er der tale om en god investering i fremtiden, som et antal kommende generationer kan arve fra os uden behæftelse.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.**Spm. nr. S 993**

Til *ministeren for kulturelle anliggender* af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Agter ministeren at forbyde udgivelse, uddeling og salg af løbesedler, foldere og aviser, der opfordrer til fortsatte strejkeaktiviteter for at få regeringens overenskomstdiktat ophævet, og agter ministeren at tage initiativ til at retsforfølge udgiverne af dette materiale?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren har udtrykt stor harme over, at visse nærradioer har fungeret som de »rene kommandocentraler« i organiseringen af og informationer om fysiske blokader til støtte for den fortsatte kamp for at få regeringens tvangslov om overenskomsterne væk.

Ministeren har nu til hensigt at gennemhøre nogle af disse programmer og undersøge, om man kan forfølge de udsendelsesansvarlige ad retslig vej, ligesom ministeren vil overveje, om sendetilladelserne skal tages fra disse nærradioer, idet de – efter ministerens mening – har opfordret til ulovligheder.

Man må umiddelbart spørge sig selv: hvad er forskellen på det skrevne og det sagte ord? Bliver det næste, at nævenyttige borgerlige politikere ønsker at retsforfølge de personer, der udgiver løbesedler, foldere og aviser med opfordring til fortsatte strejkeaktiviteter mod den borgerlige regering med henblik på at vælte regeringens overenskomstindgreb?

Man må umiddelbart stille sig selv det spørgsmål, om der er indført censur i Danmark.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

I anledning af nogle nærradioers udsendelser om og støtte til de aktioner, der var på arbejdspladserne som reaktion på regeringens tvangsindgreb i overenskomsterne, har kulturministeren meget hurtigt været fremme med, at nærradioerne skulle have opfordret til ulovligheder, og at dette måtte få konsekvenser for deres sendetilladelser.

Jeg er helt sikker på, at ministeren må have været vidende om, at en sådan holdning nødvendigvis måtte få en afsmittende virkning på det skrevne ord, dvs. censur. Både fagforeninger og politiske partier har udsendt og uddelt løbesedler bl.a. med opfordring til generalstrejke. Det har VS gjort, og det har andre også gjort, bl.a. Klassekampen, som udgives og sælges af socialistisk arbejderparti.

Vil ministeren nu tage stilling til, om de skal retsforfølges, eller hvad vil ministeren gøre?

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Fru Elisabeth Bruun Olesen har spurgt, om jeg agter at forbyde udgivelse af forskellige medier, og om jeg agter at tage initiativ til at retsforfølge udgiverne. Hertil kan jeg svare nej.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Det glæder mig meget. Så undrer det mig, at ministeren så hurtigt var fremme med, at det eventuelt kunne blive konklusionen på hendes udtalelser. Ministeren har også sagt, at der var tale om ulovligheder i nærradioernes udsendelser. Jeg kan kun opfatte det, som om ministeren har villet bruge situationen til at sige, at det at aktionere på arbejdspladserne var ulovligt, når fredspligten igen var indført, og da der ikke er og aldrig har været noget som helst ulovligt i at strejke – det er kun overenskomststridigt – er disse forkerte oplysninger blevet brugt af de borgerlige til at sætte ild på et borgerligt bål under nogle meget forkerte forudsætninger.

Lenger (VS):

Jeg vil gerne supplerende spørge ministeren om en enkelt ting, efter at spørgsmålet fra fru Elisabeth Bruun Olesen blev besvaret med et nej.

[Lenger]

Ministeren er formentlig enig i, at hun endnu ikke er ophøjet til dømmende magt her i landet, og derfor vil jeg gerne spørge, om en eventuel inddragelse af sendetilladelser som en konsekvens af det, der er foregået, er noget, der kan ske, før der foreligger en domstolsafgørelse om et eventuelt strafbart forhold, eller om ministeren vil give det løfte, at der naturligvis ikke kan blive tale om inddragelse af sendetilladelser som følge af et eventuelt strafbart forhold, før dette strafbare forhold faktisk er pådømt ved en domstol.

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jacobsen):

Hvad angår eventuelle strafbare forhold, kan jeg klart give tilsagn om, at der ikke kan være tale om at overveje at inddrage en sendetilladelse, før en sådan dom er afsagt. Der kan være tale om – men det må nærradioudvalget tage sig af – hvorvidt der er regler i forsøgstilladelserne, der er blevet overtrådt. Det er udvalgets opgave, men det har ikke noget med det strafbare at gøre.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Birthe Hansen: spm. nr. S 871 og 992

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 919, 921, 961 og 973

Nør Christensen: spm. nr. S 929 og 962

Maisted: spm. nr. S 931, 939 og 958

Jimmy Stahr: spm. nr. S 945

Albrechtsen: spm. nr. S 942 og 949

Anne Grete Holmsgård: spm. nr. S 946 og 976

Ingerlise Koefoed: spm. nr. S 948, 966 og 968

Arne Jensen: spm. nr. S 950

Tommy Dinesen: spm. nr. S 951

Lissa Mathiasen: spm. nr. S 959

Thoft: spm. nr. S 963

Alice Faber: spm. nr. S 965

Gade: spm. nr. S 974

Gammelgaard: spm. nr. S 975

Rahbæk Møller: spm. nr. S 983, 986 og 1001

Erhard Jakobsen: spm. nr. S 984

Lenger: spm. nr. S 998

Spm. nr. S 871

Til *landbrugsministeren* (12/3 85) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor stor importen af færdigpakket og ikke-færdigpakket kød har været i årene 1980, 1981, 1982, 1983 og 1984?«

Begrundelse

Der henvises til ministerens besvarelse af 28. februar 1985 af spørgsmål nr. S 729.

Svar (15/4 85):

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

I begrundelsen for spørgsmålet er henvist til min besvarelse af 28. februar 1985 af spørgsmål nr. S 729.

Indledningsvis vil jeg gerne herudover henvise til mit svar af 21. marts 1985 på det af Birthe Hansen (SF) den 12. marts 1985 stillede spørgsmål nr. S 870.

I anledning af det nu stillede spørgsmål har jeg fra Danmarks Statistik indhentet følgende oplysninger om importen af kød til Danmark i årene 1980, 1981, 1982, 1983 og 1984:

	Okse		Svin		Fjerkræ		Får	
	i alt	forarb.	i alt	forarb.	i alt	forarb.	i alt	forarb.
1980.....	1929	570	339	290	845	187	1986	0
1981.....	2232	589	681	444	561	197	2370	0
1982.....	2470	698	937	678	819	201	2052	0

[Landbrugsministeren]

1983	3840	552	793	456	877	251	1865	0
1984	6520	841	1818	1018	445	197	2394	86

Der foreligger imidlertid ikke oplysninger om, hvorledes denne import er fordelt på færdigpakket og ikke-færdigpakket kød. Veterinærdirektoratet har i denne forbindelse henledt opmærksomheden på, at importører med hertil godkendte virksomheder kan udskære og »færdigpakke« udenlandsk kød, som er importeret i bulkpakket stand.

Det kan tilføjes, at en del af det importerede kød (hvor meget kendes ikke) reeksporteres, eventuelt efter opskæring og pakning på autoriserede virksomheder, ligesom en del videresælges som skibsproviant til såvel danske som udenlandske skibe.

Spm. nr. S 919

Til *ministeren for offentlige arbejder* (20/3 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange postbude og hvor mange penge post- og telegrafvæsenet forventer at spare, når de nye regler om postkasseopsætning i sommerhusområder træder i kraft den 1. maj 1985?«

Begrundelse

Foruden den post, der ikke bliver bragt ud, fordi fritidshusejeren ikke har fulgt den lov, der blev vedtaget i 1983 vedrørende opsætning af postkasser ved vejen, må der blive sparet mange skridt for postbudene, når postkasserne bliver anbragt som påbudt af loven.

Det må naturligvis have til følge, at de nuværende distrikter, postbude i dag besøger, kan udbygges, da postbudet kan nå flere adressater. Dette betyder automatisk en besparelse af personale til at bringe post ud, og spørgeren ønsker derfor oplyst, hvor meget personale og hvor mange penge post- og telegrafvæsenet forventer at spare ved denne lov, der er ganske forbrugeruvenlig.

Svar (3/5 1985):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Ændringen af postloven til at omfatte en generel pligt for ejere af fritidshuse til at læde

opsætte brevkasse ved indgangen til den enkelte parcel er bl.a. gennemført for at gøre det muligt for P & T at tilrettelægge postomdelingen på den mest rationelle og økonomiske måde.

Det meget uensartede kundeunderlag fra sommer til vinter har således påført P & T et uforholdsmæssig stort administrativt ekstrarbejde i forbindelse med de enkelte omdelingsdistrikters arbejdstidsfastsættelse året igennem.

Besparelserne i selve omdelingstjenesten udgør skønsmæssigt 1 à 2 mill. kr. i dagens priser. Nyordningen har i øvrigt gjort det økonomisk og praktisk muligt for P & T at udvide omdelingstilbuddet til indehavere af fritidshuse, og samtidig med lovens ikrafttræden, den 1. maj d.å., tilbyder P & T således omdeling af adresseløse forsendelser til modtagergruppen »fritidshuse«.

Spm. nr. S 920

Til *socialministeren* (20/3 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor man har fundet plads til plejehjemspatienterne på hotel Concorde i Valby, efter at stedet blev lukket af sparehensyn?«

Begrundelse

Hotel Concorde skulle være lukket af sparehensyn, men det må formodes, at plejehjemspatienterne er flyttet til andre steder i kommunen.

Svar (12/4 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Til brug for besvarelsen er indhentet en udtalelse fra Københavns magistrats 2. afdeling.

Magistraten har oplyst, »at belægningen af patienthotellet Concorde i forbindelse med kommunens ophør med anvendelsen blev afviklet efter en fastlagt plan, således at patienter, der var indstillet til plejehjem eller beskyttet bolig, med undtagelse af 3 blev udskrevet til endeligt bestemmelsessted ifølge indstillingen.

[Socialministeren]

De tre patienter, som på grund af særligt plejehjemsønske ikke umiddelbart kunne endeligt placeres, blev overflyttet til venteafdeling, indtil den ønskede plejehjemsplads kunne stilles til rådighed.«

Socialministeriet kan henholde sig til magistratens oplysninger.

Spm. nr. S 921

Til *justitsministeren* (20/3 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, om Københavns kommune har opnået en økonomisk gevinst ved at nedlægge hotel Concorde som plejehjem set i relation til fortsættelsen som flygtningecenter?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet for at få belyst, hvilke økonomiske forhold der kan få en kommune til at lukke for ældre danske plejehjemspatienter for derefter at åbne det samme sted for udenlandske borgere.

Svar (9/4 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet kan oplyse, at hotel Concorde, der er beliggende i Valby, ikke ejes af Københavns kommune, men af et privat firma, der i sin tid har opført hotellet. Hotellet har været udlejet til Københavns kommune til plejehjemsformål.

Kommunens lejemål udløb den 31. december 1984 og ønskedes ikke forlænget. Justitsministeriet er ikke bekendt med baggrunden herfor.

Idet hotellet fandtes egnet som indlogeringscenter, har justitsministeriet, direktoratet for udlændinge, efter nærmere forhandlinger om lejevilkårene lejet det til dette formål.

Spm. nr. S 922

Til *justitsministeren* (20/3 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvor meget staten betaler til Københavns kommune for at benytte hotel Concorde i Valby som hotel for flygtninge?«

Begrundelse

Når Københavns kommune ikke har råd til at opretholde plejehjemspladser på hotel Concorde, men til at drive flygtningehotel, må det tilskrives nye indtægter for kommunen.

Der udbedes en opstilling, der omfatter samtlige udgifter i forbindelse med driften af flygtningehotellet.

Svar (12/4 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 921.

Til det private firma, som ejer hotel Concorde, betaler staten 216.000 kr. pr. måned.

Spm. nr. S 929

Til *udenrigsministeren* (21/3 85) af:

Nør Christensen (CD):

»Hvilke kommentarer har udenrigsministeren til en artikel i Welt am Sonntag af 17. marts 1985 om KGBs aktiviteter i den vestlige verden?«

Begrundelse

I artiklen, hvis overskrift i oversættelse lyder: »Hvordan KGB knytter et nyt netværk i Vesten«, fremkommer præsidenten for CIA i Athen, Richard Welsh, med forskellige oplysninger, som ønskes enten bekræftet eller afkræftet.

Svar (9/4 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den omtalte artikel i Welt am Sonntag består af en gengivelse af stof, der allerede tidligere på et spekulativt grundlag er blevet bragt i den internationale presse. Det, der giver artiklen særlig interesse, er, at den angives som skrevet af Hans Joseph Horchem, der i bladet betegnes som mangeårig chef for det vesttyske Verfassungsschutzamt i Hamburg.

Artiklen giver mig ikke anledning til egentlige kommentarer. Det er mig således ikke muligt at bekræfte eller afkræfte, hvorvidt der består en forbindelse mellem det hollandske Shipping Research Bureau, der offentliggør lister over olietransporter til Sydafrika, og den sovjetiske efterretningstjeneste, KGB. Om troværdigheden af bu-

[Udenrigsministeren]

reauets materiale og kilder har jeg dog tidligere udtrykt tvivl, jfr. mit svar på spørgsmål nr. S 613 af 31. januar 1985.

Oplysningerne i avisartiklen baserer sig i øvrigt ikke på udtalelser af den i spørgsmålets begrundelse nævnte Richard Welsh. Denne blev – som anført i artiklen – i 1974 skudt ned på åben gade i Athen.

Spm. nr. S 931

Til *justitsministeren* (21/3 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren kommentere artiklen i Holbæk Amts Venstreblad den 20. marts 1985 om Frederiksborg Banks ulovligheder?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles i fortsættelse af spørgsmål nr. S 864. Det haster med en afgørelse om lovligheden af fusionen imellem Frederiksborg Bank og Sjællandske Bank.

Det er spørgeren uforståeligt, at bagmandspolitiet ikke for længst har afklaret og bekræftet ulovlighederne i Frederiksborg Bank – der ifølge artiklen har været let over-skuelige – når materialet tilmed har været let tilgængeligt.

Svar (9/4 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I den i spørgsmålet omtalte artikel i Holbæk Amts Venstreblad kommenteres fusionen mellem Frederiksborg Bank og Sjællandske Bank.

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. S 864 – som jeg i øvrigt kan henholde mig til – har statsadvokaturen for særlig økonomisk kriminalitet indledt en undersøgelse af, hvorvidt nogen kan drages strafferetligt til ansvar i forbindelse med sagen vedrørende Kronebanken.

Det fremgår endvidere af min tidligere besvarelse, at spørgsmålet om ophævelse af fusionen mellem Sjællandske Bank og Frederiksborg Bank ikke vil kunne afgøres i forbindelse med eventuelle straffesager.

Spm. nr. S 939

Til *finansministeren* (22/3 85) af:

Maisted (FD):

»Er det i overensstemmelse med tjenestemandslovens regler om forbud mod deltagelse i strejker, at Dansk Politiforbund økonomisk deltager i strejker ved at yde økonomisk støtte til sygeplejerskerne i form af to gange 500.000 kr., som Dansk Politiforbund har opkrævet hos sine medlemmer over forningens kampfond?«

Begrundelse

Dansk Politiforbunds hovedbestyrelse har for nylig vedtaget at deltage i de igangværende strejker med økonomiske tilskud til sygeplejerskerne, som truer med at strejke, i form af to gange 500.000 kr. taget fra politiets såkaldte kampfond.

Spørgeren er af den opfattelse, at tjenestemandsbegrebet indebærer, at tjenestemænd hverken direkte eller indirekte må deltage i strejker.

Svar (9/4 85):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Tjenestemandsloven indeholder intet udtrykkeligt forbud mod tjenestemænds deltagelse i strejker. Tjenestemænds nedlæggelse af arbejdet anses dog uforenelig med tjenestepligterne i henhold til ansættelsesforholdet, idet tjenestemandsloven indeholder udtømmende regler om, hvordan interessekonflikter afgøres, og disse regler hjemler ikke adgang til iværksættelse af konflikt. Tjenestemænds deltagelse i strejker vil derfor være en overtrædelse af tjenestemandslovens § 10, stk. 1, hvorefter tjenestemanden »samvittighedsfuldt [skal] overholde de regler, der gælder for hans stilling, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver.«

En tjenestemandsorganisations eventuelle bidrag til en af en anden organisation overenskomstsmæssigt varslet konflikt beror derimod alene på tjenestemandsorganisationens vedtægtsmæssige bestemmelser og vil ikke indebære en tjenesteforseelse, der kan forfølges efter tjenestemandslovens regler.

Det tilføjes, at uanset om den omhandlede strejkeunderstøttelse havde været ulovlig, indeholder tjenestemandsloven ikke hjemmel til ikendelse af sanktion for organisationsansvar.

Spm. nr. S 942

Til *udenrigsministeren* (25/3 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Vil den danske regering afkræve Israel en officiel redegørelse for Israels massakrer på civilbefolkningen i Sydlibanon?«

Begrundelse

TV-Avisen den 24. marts 1985 viste en reportage fra en landsby, som blev angrebet af det israelske militær.

Efter udsagn fra de lokale modstandsfolk var der tale om en hævnaktion. I forbindelse med aktionen nedskød de israelske styrker et betydeligt antal civile. Nogle blev dræbt i deres biler, som israelerne knuste under indrykningen, bl.a. ved at køre hen over dem med tanks. TV-A bragte et interview med en kvinde, der var blevet skudt af israelerne, fordi de havde opfattet hende som mor til en modstandsmand. Dette var dog ikke tilfældet.

Israelerne ødelagde desuden en stor del af landsbyens huse.

Også andre landsbyer er blevet udsat for israelske angreb. Det er vanskeligt at kontrollere, hvad den israelske besættelsesmagt laver i den besatte del af Sydlibanon, da uafhængige journalister her er forment adgang.

Forholdene i de besatte områder af Sydlibanon er tidligere blevet fremdraget i den internationale offentlighed, herunder beretninger om, at israelske styrker har skudt på befolkningen. De oplysninger, som TV-Avisen fremlagde, dokumenterer en fremgangsmåde, som efter alt at dømme langt fra er noget enkeltstående tilfælde.

Svar (15/4 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Fra dansk side har vi sammen med de øvrige EF-lande kraftigt fordømt Israels invasion af Libanon, bombardementerne af civilbefolkningen og de store tab af menneskeliv forvoldt ved, hvad vi betragter som en krænkelse af folkeretten og grundlæggende humanitære principper.

Vi har derfor også hilst den israelske regerings beslutning om i overensstemmelse med FNs sikkerhedsråds resolutioner at trække sine styrker ud af Libanon velkommen. De

stridende parter i Libanon er af de ti blevet opfordret til at gøre alt, hvad der står i deres magt, for at lette en ordnet og fuldstændig israelsk tilbagetrækning.

De ti har således stærkt anbefalet Libanons og Israels regeringer at enes om rimelige sikkerhedsarrangementer i Sydlibanon, så man undgik nye blodsudgydelser i forbindelse med og efter tilbagetrækningen. Vi har fremhævet, at det burde være i alles interesse, at de israelske troppers retræte kunne blive ordnet, fuldstændig og koordineret, og vi har i denne sammenhæng opfordret den syriske regering til at lette tilbagetrækningen, der gerne skulle åbne vejen for en nedbringelse af spændingerne i hele området.

Vi har også påpeget, at de forskellige libanesiske befolkningsgruppers ledere burde gå helhjertet ind i disse bestræbelser, da der ellers ville være risiko for fornyet strid og lidelser for befolkningen, især i de områder, der ville blive evakueret.

Endelig har vi i vore fælles henvendelser fornyet vor støtte til FNs indsats til fordel for israelsk tilbagetrækning, beskyttelse af den lokale befolkning, Libanons territoriale integritet og genoprettelsen af freden og sikkerheden.

Vi må nu konstatere, at den vurdering af forholdene i området, som lå til grund for vor bekymring, har vist sig at være ganske præcis. Det er sørgeligt, at både regeringer og lokale politikere har siddet disse opfordringer overhørig i en sådan grad, at vi nu i stedet for en ordnet og koordineret israelsk tilbagetrækning må være vidne til en kompliceret og blodig affære, hvor snigskytter og selvmordsattentatmænd med bomber, ophidset af fanatisk propaganda, retter angreb mod de israelske styrker, hvis gengældelsesaktioner rammer både gerningsmænd og civile.

Om den danske holdning til begivenhederne i Libanon er der ingen tvivl. Fra dansk side har vi vedblivende ladet denne holdning komme til udtryk, således også i forbindelse med de af spørgeren refererede hændelser. Vi har i særdeleshed understreget betydningen af, at Israel nøje iagttager og overvåger efterlevelsen af de gældende folkeretlige og humanitære principper, som vi sammen beken-der os til.

Spm. nr. S 945

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (26/3 85) af:

Jimmy Stahr (S):

»Finder ministeren det ikke rigtigt, at der virkelig gøres en indsats for at skaffe en kvindelig repræsentation i organisationen for eliteidræts bestyrelse?«

Begrundelse

Repræsentantskabet for organisationen for eliteidræt har til sin bestyrelse, der består af syv medlemmer, alene valgt fem mænd. Ministeren for kulturelle anliggender har mulighed for at besætte to pladser – og har til den ene udvalgt en mand. Den eneste mulighed for at få en kvinde i bestyrelsen er altså, at ministeren bruger sin anden plads til en kvinde. Det vil virke helt paradoksalt i en organisation, hvor kvindernes deltagelse er på 33 pct., i det samlede idrætsbillede på ca. 40 pct., at kvinderne holdes ude fra repræsentation.

Der findes også en del kvinder, som helt sikkert har de nødvendige forudsætninger både idrætsligt og administrativt. F.eks. kan nævnes Hanne Petersen, DIF, Else Trangbæk, Liselotte Astrup, Inga Skjærris Nielsen, DIF, Britt Olsen, ligesom der både i centraladministrationen og i private firmaer findes kvinder, som har den fornødne administrative og idrætslige erfaring.

Svar (10/4 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig hr. Jimmy Stahrs opfattelse af, at det er vigtigt, at der skaffes kvindelig repræsentation i ledelsen af institutionen til fremme af eliteidrætten i Danmark.

Jeg er naturligvis ikke tilfreds med, at der endnu ikke sidder kvinder i institutionens bestyrelse.

Oprindeligt har jeg udpeget amtsborgmester Per Kaalund som formand for bestyrelsen, fordi jeg har ment, at det var vigtigt at have en person med stor administrativ erfaring til at stå i spidsen for arbejdet. Derefter har repræsentantskabet udpeget fem medlemmer. Selv om de alle er mænd, har jeg ment, at det var rimeligt og nødvendigt at udpege dir. Arne Garnell som den anden, jeg skulle

vælge, fordi det dermed kunne sikres, at også erhvervslivet ville være repræsenteret i bestyrelsesarbejdet. I Arne Garnells tilfælde har valget tilmed den fordel, at der sikres kontinuitet i forholdet til sponsorerne, idet Garnell har været en ledende kraft i opbygningen af Team Danmark.

Om to år skal tre af bestyrelsesmedlemmerne afgå efter tur, og jeg vil mene, at der til den tid vil være mulighed for også at få kvinder ind i institutionens bestyrelse. Jeg skal i al fald nok være opmærksom på behovet.

Spm. nr. S 946

Til *indenrigsministeren* (26/3 85) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Kan ministeren oplyse, hvor stort arealbehovet til gravpladser for krigsdøde vil være, samt hvor mange personer der forventes at skulle begraves uden for deres hjemsoqn?«

Begrundelse

Kirkeministeren har som svar af 14. marts 1985 på et næsten enslydende spørgsmål (nr. S 858) blandt andet skrevet, at hun ikke har anmodet menighedsrådene om at etablere særlige gravpladser med henblik på en eventuel krigssituation, og at hun heller ikke har planer herom.

Dette er – i bedste fald – en sandhed med modifikationer. Ja, måske gør kirkeministeren sig ligefrem skyldig i en overtrædelse af det niende bud. I hvert fald har hun sendt spørgeren et udkast til ny lov for folkekirken, hvori der i bemærkningerne kan læses følgende: »Ved bestemmelsen, der er ny, sikres der adgang til begravelse af krigsdøde på bestående kirkegårde eller – hvor dette ikke er muligt – på arealer tilvejebragt ved ekspropriation. Bestemmelsen tager særligt sigte på samtidig begravelse af et større antal krigsdøde og er et led i civilforsvarets beredskabsforanstaltninger.«

Selve lovparagraffen (§ 42) lyder således: »En kirkegårdsbestyrelse kan ikke modsætte sig, at krigsdøde begraves på kirkegården, såfremt der er disponibel gravplads. Er dette ikke tilfældet, kan det fornødne areal tilvejebringes ved ekspropriation. Beslutning herom træffes af kommunalbestyrelsen i samråd med embedslægen.«

[Anne Grete Holmsgård]

Dette kan spørgeren kun opfatte på én måde: man regner med, at der vil være et stort antal personer, der dør uden for deres hjemsgn, enten fordi de er flygtet spontant, eller fordi de er evakueret. Og dem skal der være plads til på kirkegården.

Spørgeren vil endvidere tillade sig at gå ud fra, at ministeren orienterer de enkelte kommunalbestyrelser om, hvor mange »krigsdøde« der tilkommer dem, sådan at kommunalbestyrelserne forlods kan vurdere, om der er tilstrækkeligt med plads på de lokale kirkegårde eller ekspropriation bliver nødvendig.

Under alle omstændigheder må der tages højde for betydelige arealudlæg i kommuneplanerne, også af hensyn til vand- og kloakledninger m.v., hvortil kommer, at ekspropriationer næppe kan foretages korrekt i selve krigssituationen.

Svar (11/4 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Efter de almindelige planlægningsforudsætninger, der gælder for civilforsvaret og det civile beredskab, kan der ikke angives et bestemt antal døde inden for og uden for egen hjemegn i en eventuel fremtidig krigssituation. Det vil afhænge af omfanget og karakteren af den krigssituation, landet kan komme i.

Spm. nr. S 948

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (26/3 85) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Ministeren bedes oplyse, om folkebibliotekernes bogindkøb på landsplan de sidste 5 år har vist en faldende tendens.«

Begrundelse

Der henvises til biblioteksdirektørens beretning på Danmarks Biblioteksforenings årsmøde, hvoraf det fremgik, at der på trods af en fremskrivning af bogkontiene i den størrelsesorden, Kommunernes Landsforening har anbefalet, er sket et fald i antallet af bind, der står på folkebibliotekerne, ligesom nyindkøbene er blevet færre, idet prisstigningerne på bøger har oversteget den af Kom-

munernes Landsforening foreslåede fremskrivning.

Svar (10/4 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Det kan oplyses, at der generelt har været en faldende tendens i bibliotekernes tilvækst af nye bøger i de sidste 5 år. Siden 1979 har tilvæksten været stedse lavere, således at den for 1984 har været ca. 15 pct. lavere end i 1979.

Dele af denne udvikling skyldes givet den almindelige økonomiske situation i den offentlige sektor, men tallene afspejler ikke folkebibliotekernes økonomiske situation generelt. Denne har nemlig været mere stabil.

Der er grund til at tro, at politikerne har følt, at man ikke kunne tage hensyn til, at bogprisudviklingen ikke har fulgt den gennemsnitlige udvikling på varekøb, som bl.a. anvendes i det budgetvejledningsmateriale, som Kommunernes Landsforening udsender.

Da resultaterne af disse budgettekniske forhold nu har vist sig gennem flere år, må der være håb om, at de faktiske bevillinger bringes i overensstemmelse med den politiske prioritering, der i øvrigt foretages på folkebiblioteksområdet.

Som baggrundsmateriale kan følgende oplyses: indeks for anskaffelsen af nye bøger fordelt på børn og voksne:

År	Børn	Voksne
1979	100	100
1980	100	98
1981	89	97
1982	90	101
1983	83	90
1984 (foreløbig)	78	88

Spm. nr. S 949

Til *forsvarsministeren* (27/3 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren oplyse, hvilken holdning til det amerikanske stjernekrigsprogram den danske regering har indtaget på NATO-forsvarsministermødet 26.-27. marts 1985?«

Begrundelse

[Albrechtsen]

Folketinget fastlagde den 26. marts 1985 gennem vedtagelsen af en motiveret dagsorden den danske holdning til det amerikanske stjernekrigsprojekt.

Regeringen ville imidlertid ikke under folketingsdebatten oplyse, hvilke konsekvenser vedtagelsen af dagsordenen ville få med hensyn til den danske holdning på NATO-forsvarsministermødet den 26.-27. marts, hvor stjernekrigsprogrammet drøftes.

Ifølge Information den 27. marts 1985 har forsvarsministrene støttet Reagans forskningsprogram til udvikling af rumvåben.

Det fremgår dog ikke af nævnte avis, hvad de enkelte ministre, herunder den danske, har sagt. Men det fremgår, at alle NATO-landene (bortset fra Frankrig) hilste det amerikanske forslag velkommen, og at ministrene på mødet gav deres fulde støtte til forskningsfasen.

Svar (9/4 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Under mødet i den nukleare planlægningsgruppe gav jeg den 26. marts 1985 udtryk for regeringens synspunkter vedrørende SDI på linie med udenrigsministerens redegørelse i folketinget samme dag, idet jeg navnlig fremhævede de relevante, principielle danske synspunkter på nedrustningsområdet, jfr. udenrigsministerens redegørelse i folketingets forhandlinger spalte 7911 f.n.

Straks ved ministermødets genoptagelse den 27. marts forelagde jeg mine kolleger synspunkterne i den dagsorden om SDI, som folketinget havde vedtaget aftenen før. Jeg skal i øvrigt henvise til statsministerens pressemeddelelse af 27. marts 1985.

Spm. nr. S 950

Til *industriministeren* (27/3 85) af:

Arne Jensen (S):

»Kan ministeren afkræfte presseforlyden om, at regeringen overvejer at beskære midlerne til det teknologiske udviklingsprogram?«

Begrundelse

I et samråd i teknologiudvalget onsdag den 20. marts 1985 afviste ministeren, at der i regeringen var overvejelser om at beskære

midlerne til det teknologiske udviklingsprogram, der for programperioden samlet udgør 1,5 mia kr., og oplyste, at eventuelle afvigelser fra programforløbet alene kunne forekomme ved uforbrugte midler på de enkelte år.

Disse synspunkter er helt på linje med socialdemokratisk erhvervs politik, og spørgeren ønsker med spørgsmålet at få præciseret, at det teknologiske udviklingsprogram ikke kan gøres til genstand for nedskæringer, f.eks. over finansloven.

Svar (9/4 85):

Industriministeren (Stetter):

Regeringen agter ikke at reducere totalrammen på 1,5 mia kr. for det teknologiske udviklingsprogram. Derimod kan der eventuelt blive behov for, at programmets afløb forlænges ud over den oprindelig planlagte periode ved overførsel af uforbrugte beløb til kommende finansår, hvilket er forudsat i og derfor i bedste overensstemmelse med aktstykke nr. 350/84 vedrørende det teknologiske udviklingsprogram.

Spm. nr. S 951

Til *energiministeren* (27/3 85) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Hvad er begrundelsen for, at der ikke omgående kan afholdes møde i bemandingsnævnet med henblik på at tilgodese og bevare sikkerheden på de danske boreplatforme?«

Begrundelse

I Aktuelt den 27. marts i år står der, at sikkerheden på platformene tilsidesættes, fordi bemandingsnævnet først kan indkaldes til møde om 14 dage.

Dette forbavser spørgeren, da man aldrig har hørt, at redere har haft de samme problemer, når det gjaldt om at nedsætte bemanningen på danske skibe.

Svar (9/4 85):

Energiministeren (Knud Enggård):

Efter lov om visse havanlæg, lov nr. 297 af 10. juni 1981, skal ejeren eller brugeren af et havanlæg udarbejde en bemandings- og or-

[Energiministeren]

ganisationsplan, der godkendes af energistyrelsen.

Klager over godkendte planer for vedkommende ejer, bruger eller arbejdstagerorganisation behandles af det i loven omhandlede bemandingsnævn, hvor arbejdstagere og arbejdsgivere er ligeligt repræsenteret.

I medfør af lovens § 7, stk. 1, er der givet nærmere regler for nævnets virksomhed ved bekendtgørelse nr. 507 af 28. oktober 1983, hvorefter det blandt andet gælder, at de øvrige parter efter klagens modtagelse har en frist på 2 uger til at afgive svar i sagen.

Indkaldelse til møde i bemandingsnævnet skal ske med 7 hverdages varsel. I særlige tilfælde kan indkaldelse dog ske med kortere varsel.

Efter forretningsorden for skibsbemandingsnævnet nedsat i henhold til lov om skibes bemanning gælder en tilsvarende svarfrist på 2 uger.

De frister, som gælder for klagebehandling ved nævnet, har til formål at muliggøre en forsvarlig forberedelse af sagerne for alle implicerede, forinden der træffes afgørelse, som med hensyn til 2 ugers fristen svarer til ordningen på skibsområdet.

Da energistyrelsen under alle omstændigheder forudgående godkender planerne ud fra sikkerhedsmæssige hensyn og fører tilsyn med deres overholdelse, finder jeg det ikke sandsynligt, at der kan opstå en akut fare for sikkerheden grundet indholdet af bemandingsplanerne, forinden nævnsbehandlingen er gennemført på en forsvarlig måde.

Den klage fra Dansk El-forbund og Dansk Metal Søfart, der omtales i artiklen i Aktuelt den 27. marts 1985 angående energistyrelsens godkendelse af en midlertidig ændring af bemandings- og organisationsplaner, er ved skrivelse af 27. marts 1985 tilbagekaldt under henvisning til, at den ikke var rettet mod planernes indhold, men deres overholdelse.

Klageren har herefter i stedet i en henvendelse til tilsynet foretaget anmeldelse om, at de midlertidigt ændrede bemandings- og organisationsplaner ikke efterleves af ejerne af de pågældende havanlæg. Energistyrelsen, der udøver tilsynet, har i den anledning omgående indledt en undersøgelse af, om den faktiske bemanning på platformene er i overensstemmelse med planerne. Et endeligt resultat heraf foreligger endnu ikke.

Jeg kan tilføje, at Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke i skrivelse af 27. marts 1985 har indgivet en klage til bemandingsnævnet over indholdet af de ovenfor nævnte midlertidige planer med anmodning om, at sagen hastebehandles.

Spm. nr. S 958

Til *justitsministeren* (28/3 85) af:

Maisted (FD):

»Kan ministeren fremme undersøgelsen og afgørelsen af, om særlovgivningen (bank- og sparekasselovgivning m.m.) er overtrådt i forbindelse med fusionen mellem Sjællandske Bank og Frederiksborg Bank?«

Begrundelse

I svar på spm. nr. S 864 anfører ministeren, at efterforskningen i Kronebanksagen er opdelt i to dele: efterforskning vedrørende overtrædelse af henholdsvis særlovgivningen (bank- og sparekasseloven, aktieselskabsloven) og straffeloven.

Endvidere anfører ministeren, at en ophævelse af fusionen ikke vil kunne afgøres i forbindelse med eventuelle straffesager.

Følgelig må det være således, at fusionen kan ophæves, såfremt særlovgivningen er overtrådt, og det må derfor for aktionærer, bestyrelse, direktion og andre ansatte være påkrævet, at denne efterforskning fremmes mest muligt, især da alt materiale i henhold til Kronebankens interne revisionschef's oplysninger til dagspressen er let tilgængeligt og fuldt oplyst.

Svar (9/4 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. S 864, har statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet over for justitsministeriet bl.a. oplyst, at efterforskningen i sagen vedrørende Kronebanken er blevet opdelt i to dele, således at den ene del omfatter særlovgivningen, den anden del straffeloven. Denne tilrettelæggelse af efterforskningen er foretaget med henblik på at fremme undersøgelsen mest muligt.

Spørgsmålet om ophævelse af fusionen mellem Sjællandske Bank og Frederiksborg Bank vil som oplyst i min besvarelse af

[Justitsministeren]

spørgsmål nr. S 864 ikke kunne afgøres i forbindelse med eventuelle straffesager.

Spm. nr. S 959

Til *justitsministeren* (28/3 85) af:

Lissa Mathiasen (S):

»Finder ministeren det rigtigt, at amtskommuner og/eller kommuner kan have mere restriktive forskrifter for borgernes adgang til indsigt i de offentlige myndigheders registre, end registertilsynet finder det nødvendigt og rigtigt efter registerlovgivningen?«

Begrundelse

Spørgsmålet rejses på baggrund af en konkret sag fra Københavns amtskommune, hvor man i forbindelse med etablering af 3 nye personregistre i amtsrådet diskuterede, om der i registerforskrifterne burde medtages en bestemmelse om, at afgørende hensyn til offentlige eller private interesser kunne medføre nægtelse af indsigt i amtskommunens personregistre, hvoraf den overvejende del findes på sygehusområdet.

Københavns amtskommune forelagde sagen for registertilsynet, der i skrivelse af 18. januar 1985 ikke ville gå ind i en fortolkning af undtagelsesbestemmelsen i lov om offentlige myndigheders registre § 13, stk. 4, om nægtelse af den generelle registerindsigt, som loven statuerer, men samtidig intet så til hinder for, at bestemmelsen blev udeladt.

Amtskommunen har nu besluttet at udelade bestemmelsen, men sagen giver anledning til at få klarlagt, hvorvidt man generelt i kommuner og amtskommuner bør have mulighed for at indføre undtagelser fra lovgivningens hovedregel om registerindsigt, som er mere vidtgående, end registertilsynet finder det påkrævet efter registerlovgivningen.

Svar (12/4 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

§ 13, stk. 1 og 4, i lov om offentlige myndigheders registre har følgende ordlyd:

»§ 13. Fremsætter en registreret person begæring herom, skal den registeransvarlige myndighed snarest muligt give den registrerede meddelelse om de oplysninger, der er registreret om ham.

Stk. 2. ...

Stk. 3. ...

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til offentlige eller private interesser. Gør sådanne hensyn sig kun gældende for en del af oplysningerne, skal den registrerede gøres bekendt med de øvrige oplysninger.«

Efter bestemmelsen i kapitel 2 i lov om offentlige myndigheders registre skal der for hvert enkelt EDB-register fastsættes forskrifter, der som minimum opfylder lovens krav med hensyn til opbevaring og brug m.v. af registeret. Det er således muligt for bestemte registre i forskrifterne at fastsætte regler, der begrænser brugen m.v. af de pågældende oplysninger i videre omfang, end det kræves efter lovens bestemmelser. Det er ligeledes muligt at fastsætte regler, der giver borgeren ret til egenaces i videre omfang, end det følger af lovens § 13.

Om den sag, der henvises til i spørgsmålets begrundelse, har registertilsynet oplyst, at Københavns amtskommune i forbindelse med oprettelsen af 3 nye personregistre bl.a. spurgte registertilsynet, hvilke offentlige hensyn der kunne begrunde, at en patient nægtes registerindsigt, jfr. lovens § 13, stk. 4, og om registertilsynet ville have indvendinger imod, at denne bestemmelse udgik af registerforskrifterne for sygehusvæsenet.

Registertilsynet udtalte i en skrivelse af 17. januar 1985 bl.a., at tilsynet ikke havde indvendinger imod, at det i forskrifterne for et sygehus- eller patientregister bestemmes, at afgørende hensyn til offentlige interesser ikke skal kunne hindre en patient i at få registerindsigt i overensstemmelse med lovens § 13, stk. 1.

Registertilsynet er bekendt med, at Københavns amtskommune ved fastsættelsen af forskrifterne ikke medtog en bestemmelse, der svarer til lovens § 13, stk. 4.

Det følger af loven om offentlige myndigheders registre, at det er den politisk ansvarlige myndighed og ikke registertilsynet, der fastsætter registerforskrifterne. Hvis registertilsynets udtalelse om forskrifterne ikke er blevet fulgt, kan registertilsynet efter lovens § 28, stk. 2, offentliggøre sin udtalelse, således at offentligheden og folketinget bliver bekendt hermed og i givet fald kan tage stilling til spørgsmålet. Registertilsynet har op-

[Justitsministeren]

lyst, at tilsynets udtalelser og henstillinger som altovervejende hovedregel er blevet fulgt ved fastsættelsen af forskrifterne.

Spm. nr. S 961

Til *justitsministeren* (28/3 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren foranledige, at asylansøgere gøres opmærksom på, at knive eller andre former for våben ikke vil blive accepteret båret af asylansøgere, og at asylansøgere, der overtræder dette forbud, omgående vil blive udvist?«

Begrundelse

På grund af den antidanske udlændingelov har landet måttet tage imod et utal af flygtninge, hvis baggrund det kan være svært for ikke at sige umuligt at efterkontrollere. Det har bl.a. afstedkommet flere knivdramater, hvor personer er blevet skadet, og senest har to politibetjente været udsat for gidseltagning og mordforsøg af asylansøgere. Af hensyn til den danske befolknings sikkerhed bør der efter spørgerens mening udstedes forbud over for asylansøgere mod at bære våben under nogen form. Når regeringen ikke foretager sig noget for at bremse volden fra asylansøgerne gennem en skærpelse af udlændingeloven, bør man i det mindste udstede et våbenforbud. Dette forbud kunne man passende orientere om i den asylhjælpebrochure, der er under udarbejdelse for danske skatteborgeres penge.

Svar (15/4 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Asylansøgere indlogeres under asylsagens behandling i det altovervejende antal tilfælde i de indlogeringscentre, som er oprettet flere steder i landet. Asylansøgere er, mens de opholder sig i centrene, på samme måde som andre personer, der ikke er frihedsberøvede, undergivet de almindelige bestemmelser i straffelovgivningen og våbenlovgivningen, herunder våbenlovens regler om forbud mod våbenbesiddelse uden særlig tilladelse. Asylansøgere kan derfor ligesom andre straffes, såfremt de ulovligt besidder våben eller begår strafbart forhold, herunder voldskriminalitet.

Der er ikke i udlændingeloven fastsat særlige regler om udvisning eller lignende af asylansøgere i tilfælde af strafbart forhold.

I henhold til udlændingelovens § 22 kan udvisning på grund af strafbart forhold af udlændinge, der har fået opholdstilladelse som flygtninge, kun ske, hvis udlændingen vedholdende har begået grov kriminalitet eller idømmes ubetinget straf af mindst 6 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingen under hensyn til grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet.

Såfremt en asylansøger straffes for et kriminel forhold, der kunne medføre udvisning efter reglerne i § 22, kan asyl nægtes en udlænding i medfør af lovens § 10, selv om den pågældende opfylder betingelserne i §§ 7-8 for at få asyl.

Såfremt en asylansøger, der har begået strafbart forhold, nægtes opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens §§ 7-8, kan udvisning også ske efter de øvrige regler i udlændingelovens kapitel 4.

Spm. nr. S 962

Til *justitsministeren* (29/3 85) af:

Nør Christensen (CD):

»Finder ministeren, at grundlovens § 34 er overtrådt, jfr. Ole Henriksens udtalelse torsdag den 28. marts 1985 i TV-Avisen?«

Begrundelse

Som det fremgik af TV-Avisen, erklærede Ole Henriksen, at han har medvirket til at hindre folketingsmedlemmernes fri adgang til Christiansborg.

Svar (9/4 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Grundlovens § 34 indeholder sålydende bestemmelse:

»Folketinget er ukrænkeligt. Enhver, der antaster dets sikkerhed eller frihed, enhver, der udsteder eller adlyder nogen dertil sigtende befaling, gør sig skyldig i højforræderi.«

Straffebestemmelser i tilknytning til grundlovens § 34 indeholdes i straffelovens § 113 og § 137, stk. 2.

Straffelovens § 113 er sålydende:

[Justitsministeren]

»Den, som antaster folketingets sikkerhed eller frihed eller i øvrigt foretager nogen handling, der sigter til ved magtanvendelse eller trussel derom at aftvinge folketinget nogen beslutning eller hindre det i frit at udøve sin virksomhed, straffes med fængsel indtil 16 år eller under skærpende omstændigheder på livstid.

Stk. 2. Samme straf kommer til anvendelse på den, der på tilsvarende måde angriber eller over tvang mod kongen eller den, der med hjemmel i forfatningen fører regeringen, eller mod ministrene, rigsretten eller højesteret.«

Straffelovens § 137 er sålydende:

»Den, som søger at forhindre afholdelsen af lovlig offentlig sammenkomst, straffes med bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder, særlig når handlingen har været forbundet med voldsom eller truende adfærd, med fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der ved larm eller uorden forstyrrer offentlig samling af folketinget, Færøernes lagting, kommunale eller andre offentlige råd, gudstjeneste eller anden offentlig kirkelig handling, eller som på usømmelig måde forstyrrer ligfærd.«

Som det er almindeligt bekendt, blev folketinget den 28. marts 1985 på grund af blokader forhindret i at påbegynde sit møde den pågældende dag kl. 9. Som anført ovenfor er der i grundloven og i straffeloven givet bestemmelser med henblik på at værne folketingets arbejde, og som giver mulighed for strafforfølgning i tilfælde af lovovertrædelser.

Efter retsplejeloven er det politiets opgave at efterforske formodede lovovertrædelser, og jeg kan i den forbindelse oplyse, at jeg ikke er bekendt med, hvorvidt der eventuelt måtte være indgivet anmeldelse til politiet om, at et folketingsmedlem har medvirket til at hindre andre folketingsmedlemmers frie adgang til folketinget.

Spm. nr. S 963

Til udenrigsministeren (29/3 85) af:

Thoft (SF):

»Agt Danmark at støtte den i FNs menneskerettighedskommission fremlagte rapport af Asbjørn Eide og Chama Mubanga-Chipoy-

ya, som anbefaler, at retten til militærnægtelse godkendes af FN som en fundamental menneskeret?«

Begrundelse

I disse dage afholdes der møde i FNs menneskerettighedskommission. Et af de spørgsmål, som kommissionen skal tage stilling til, er Asbjørn Eides og Chama Mubanga-Chipoyas rapport om minoritetsrettigheder for militærnægtere. Heri anbefales det, at retten til militærnægtelse godkendes af FN som en fundamental menneskeret.

Danmark har længe udmærket sig ved i verdensmålestok at have en af de vel mest liberale ordninger for militærnægtere. Alle kan af samvittighedsgrunde overføres til civilt arbejde, ligesom der nu er åbnet op for en alternativ og fredsrelevant tjeneste i f.eks. fredsbevægelser, u-landsarbejde og lignende.

Dette giver efter spørgerens mening Danmark en særlig forpligtelse til at støtte de mennesker andre steder i verden, som endnu ikke har sådanne muligheder for at undgå militærtjeneste, når denne strider imod den pågældendes dybe overbevisning. I mange af de lande, vi ellers sammenligner os med, kastes militærnægtere fortsat i fængsel for derefter atter at blive indkaldt til militærtjeneste. Nægter de fortsat militærtjeneste, kastes de atter i fængsel osv. Særlig forfulgte er militærnægtere i en lang række af den tredje verdens lande, hvor dødsstraf ikke er ubekendt, men også i Østeuropa må militærnægtere imødesee langvarige fængselsstraffe efterfulgt af berufsverbod.

Spørgeren vil derfor på det kraftigste opfordre regeringen til at støtte ovennævnte rapport i FNs menneskerettighedskommission.

Svar (15/4 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Danmark er blandt de lande, der i FN tog initiativ til udarbejdelse af den omfattende rapport om retten til militærnægtelse af samvittighedsgrunde, som spørgeren henviser til. Baggrunden for vor deltagelse i dette initiativ er vor traditionelle holdning på menneskerettighedsområdet og den liberale danske indstilling til civil værnepligt.

[Udenrigsministeren]

På menneskerettighedskommissionens seneste mødesamling i februar-marts 1985 – hvori Danmark deltog som observatør – fremlagde Holland et resolutionsforslag, som imidlertid blev trukket tilbage, efter at en række alliancefri og visse østeuropæiske lande havde givet udtryk for, at det voldte betydelige problemer for dem at tage stilling til forslaget på daværende tidspunkt. Holland agter at vende tilbage til spørgsmålet i menneskerettighedskommissionen, og Danmark vil i samarbejde med andre nærtstående lande – herunder de nordiske – fortsat virke for, at spørgsmålet om retten til militærnægtelse af samvittighedsgrunde anerkendes som en menneskeret.

Spm. nr. S 965

Til *undervisningsministeren* (1/4 85) af:

Alice Faber (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at der skal spares 415 mill. kr. på undervisningsområdet i 1986, og i bekræftende fald oplyse, på hvilke områder besparelserne skal ske?«

Begrundelse

En artikel i dagbladet Information den 25. marts 1985 omtaler besparelser af det nævnte omfang.

Svar (11/4 85):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er regeringens politik, at statens samlede udgifter for 1986 skal fastholdes på samme niveau som i 1985.

For at opfylde dette mål skal undervisningsministeriet udmønte besparelser på i alt 415 mill. kr. i forhold til de udgifter for 1986 (BO 1), der var budgetteret med på finansloven for 1985. Besparelsen på i alt 415 mill. kr. er pålagt som en reduktion i totalrammen, og det er derfor ikke på forhånd fastlagt, hvilke områder der skal bidrage.

På nuværende tidspunkt er det besluttet at reducere anlægsbudgettet med 100 mill. kr., mens de videregående uddannelser er pålagt besparelser på 45 mill. kr.

Overvejelserne om udmøntning af de resterende 270 mill. kr. er endnu ikke afsluttet.

Besparelsen vil blive indarbejdet i finanslovsforslaget for 1986, som fremsættes i folketinget i august måned 1985.

Spm. nr. S 966

Til *undervisningsministeren* (2/4 85) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Kan ministeren oplyse, på hvilken måde undervisningsministeriet er involveret i den kampagne for børne- og ungdomsbøger, der skal finde sted i september 1985?«

Begrundelse

En lang række institutioner, foreninger og organisationer, både kommercielle, professionelle og offentlige, har besluttet at genoplive en gammel tradition med at sætte fokus på børne- og ungdomsbogen i en periode i efteråret, nemlig i september måned 1985, hvor der er planlagt en omfattende kampagne for disse bøger.

Hensigten med kampagnen er at stimulere børns og unges læseinteresse, at motivere mennesker til at iværksætte arrangementer og aktiviteter for børne- og ungdomsbogen i hele landet og at inspirere børn og voksne til i fællesskab at udnytte litteraturens muligheder.

Kampagnen kan trods velvilje mange steder fra naturligvis ikke gennemføres uden støtte fra offentlig side, f.eks. fra tipsmidlerne.

Svar (12/4 85):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Dansk Forfatterforening, Boghandlerforeningen, Forlæggerforeningen og en række bibliotekar- og biblioteksforeninger har ansøgt henholdsvis ministeriet for kulturelle anliggender og undervisningsministeriet om tilskud til gennemførelse af en stort anlagt kampagne for børne- og ungdomsbøger. Projektet planlægges at blive gennemført fra den 30. august til den 27. september 1985.

Efter det oplyste har ministeriet for kulturelle anliggender til gennemførelse af kampagnen givet tilsagn om 100.000 kr.

Herudover har ministeriet for kulturelle anliggender efter det oplyste til hensigt at indstille en samlet bevilling til produktions-

[Undervisningsministeren]

støtte til børnelitteratur ved den kommende tipsfordeling.

Jeg er ligeledes indstillet på at støtte kampagnen og vil derfor søge om finansudvalgets godkendelse af, at undervisningsministeriet bevilger et engangsbeløb af tipsmidlerne i samme størrelsesorden som det, der ydes fra ministeriet for kulturelle anliggender.

Spm. nr. S 968

Til *finansministeren* (2/4 85) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Kan ministeren oplyse, på hvilken måde finansministeriet er involveret i den kampagne for børne- og ungdomsbøger, der skal finde sted i september 1985?«

Begrundelse

En lang række institutioner, foreninger og organisationer, både kommercielle, professionelle og offentlige, har besluttet at genoplive en gammel tradition med at sætte fokus på børne- og ungdomsbogen i en periode i efteråret, nemlig i september måned 1985, hvor der er planlagt en omfattende kampagne for disse bøger.

Hensigten med kampagnen er at stimulere børns og unges læseinteresse, at motivere mennesker til at iværksætte arrangementer og aktiviteter for børne- og ungdomsbogen i hele landet og at inspirere børn og voksne til i fællesskab at udnytte litteraturens muligheder.

Kampagnen kan trods velvilje mange steder fra naturligvis ikke gennemføres uden støtte fra offentlig side, f.eks. fra tipsmidlerne.

Svar (10/4 85):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Det kan oplyses, at der til det angivne formål – ud over til finansministeriet – er indsendt ansøgning om tilskud af tipsmidlerne til undervisningsministeriet og kulturministeriet.

For så vidt angår den til finansministeriet indsendte ansøgning er denne i forbindelse med en lang række andre ansøgninger til sociale formål oversendt til socialministeriet til udtalelse, og man har endnu ikke modtaget socialministeriets samlede besvarelse af,

hvorvidt man inden for den til disse formål afsatte pulje af tipsmidlerne kan afse et beløb til den påtænkte kampagne.

For så vidt angår de til undervisningsministeriet og kulturministeriet indsendte andragender vil der tilgå spørgeren svar i besvarelsen af det til undervisningsministeren samtidig stillede spørgsmål (nr. S 966).

Spm. nr. S 973

Til *indenrigsministeren* (2/4 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvilke konkrete resultater er der kommet ud af, at ministeren nøje har fulgt tvangsforflytningen af to personer på grund af deres indmeldelse i en fri fagforening?«

Begrundelse

Der henvises til mit spørgsmål nr. S 928 af 21. marts 1985 samt statsministerens svar på samme.

Svar (11/4 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

De kommunale tilsynsmyndigheder påser, at kommunerne ikke overskrider lovgivningen. Dette gælder naturligvis også, hvor der kan opstå mistanke om, at en ansat flyttes til andet arbejde som straf for, at vedkommende har udmeldt sig af en fagforening.

Jeg er overbevist om, at tilsynsmyndighedernes virksomhed på dette område har en betydningsfuld forebyggende virkning.

De konkrete sager, som spørgeren henviser til, er under behandling, og jeg kan derfor ikke udtale mig nærmere om disse på nuværende tidspunkt.

Spm. nr. S 974

Til *udenrigsministeren* (2/4 85) af:

Gade (SF):

»Hvad kan udenrigsministeren oplyse om problemerne vedrørende manglende visa til pårørende, der ifølge aftale mellem den saudiske og danske regering har krav på at ledsage ansatte ved Danish Medical Mission, King Fahd Central Hospital, Gizan, og hvad agter udenrigsministeren at foretage, for at retningslinierne i aftalen effektueres?«

[Gade]

Begrundelse

Ifølge det for spørgeren oplyste har en række pårørende til ansatte på King Fahd Central Hospital nu ventet mellem 3 og 5 måneder på at få visa til Saudi-Arabien. Foruden de menneskelige aspekter lægger spørgeren vægt på, at det også må anses for en klar forringelse af det meget omtalte eksportprojekt.

Svar (15/4 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den 19. januar 1981 afsluttedes den dansk-saudiske regeringsaftale om driften af hospitalet i Gizan i den sydlige del af Saudi-Arabien. Aftalen indebærer, at der fra Danmark udsendes medicinsk personale til at besætte en række ledende stillinger ved hospitalet.

Det danske personale har til stadighed været omfattet af de gældende saudiske regler for visumudstedelse og opholdstilladelse. Dette indebærer bl.a., at kun personer i ledende stillinger kan medbringe familiemedlemmer, idet der dog gælder visse begrænsninger i kvinders adgang til at få visum. Takket være en stor administrativ forståelse fra saudisk side har der indtil efteråret 1984 ikke i praksis været større problemer med at få visum til alle ansatte og deres familier.

Imidlertid indførte Saudi-Arabien i den sidste del af 1984 nogle generelle stramninger i praksis med hensyn til udstedelse af visa. De skærpede regler medførte dels en generel forsinkelse i udstedelsen af visa, dels at et antal af de kvindelige medarbejdere måtte vente – ofte i længere perioder – på at få visa til deres ægtefæller.

Problemet blev taget op af den danske hospitalsledelse med sundhedsdirektoratet i Gizan og af vor ambassade med sundhedsministeriet og det saudiske udenrigsministerium. I København blev spørgsmålet drøftet med den saudiarabiske ambassade.

Trods saudisk forståelse og velvilje trak forhandlingerne i langdrag, men er nu efter det for mig oplyste tilendebragt med det resultat, at man i alt væsentligt vil vende tilbage til den oprindelige praksis.

Der er derfor begrundet forventning om, at visa til medarbejderne i Gizan og deres på-

rørende nu vil blive udstedt uden større forsinkelser.

Spm. nr. S 975

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (2/4 85) af:

Gammelgaard (KF):

»Er det i overensstemmelse med de regler, der gælder for nærradier, at radioerne opfordrer lytterne til at deltage i ulovlige blokader?«

Begrundelse

Der henvises til, at Århus nærradio og Byens Radio har suspenderet de normale udsendelser for i stedet at fungere som kommandocentraler for de aktionerende. Der bliver bl.a. sendt meddelelser om, hvor der er behov for forstærkninger til blokader, og bilister opfordres til at hjælpe de aktionerende med transport, da de ikke kan komme frem på grund af strejker blandt bybuschaufførerne.

Svar (12/4 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Nærradioerne er undergivet dansk rets almindelige regler, således at der f.eks. kan blive tale om strafansvar for den, der har medvirket til at producere en udsendelse, der indebærer en overtrædelse af straffeloven m.v.

Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at jeg har afholdt et møde med justitsministeren om sagen, og at justitsministeren på denne baggrund har opfordret politidirektøren i København og politimesteren i Århus til at undersøge, om der er grundlag for at rejse sigtelse for overtrædelse af straffelovens § 193. Politiet vil fortsat indsamle materiale fra forskellige nærradioer.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg har bedt lokalradio- og -TV-udvalget om snarest at tage nærradioernes rolle i forbindelse med gennemførelsen af blokader m.v. op til behandling med henblik på en vurdering af de pågældende aktiviteters forhold til de for forsørdningen gældende regler.

Jeg kan endelig oplyse, at hele ansvars spørgsmålet i forbindelse med lokalradio- og

[Ministeren for kulturelle anliggender]

-TV-virksomhed vil indgå i arbejdet med udformningen af de regler, der skal gælde på området, når forsøgsordningen udløber pr. 1. april 1986.

Spm. nr. S 976

Til *kirkeministeren* (2/4 85) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Vil ministeren forinden fremsættelsen af forslag til lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde indhente miljøministerens kommentar til forslaget § 42 om massebegravelse af krigsdøde?«

Begrundelse

TV-programmet Søndagsavisen bragte den 31. marts i år et interview med Søren Kirkegård fra det rådgivende ingeniørfirma Tage Sørensen i Rødovre.

Firmaet har bl.a. erfaringer med massegravelsel af husdyr, som er blevet nødsragtet på grund af mund- og klovsyge, og Kirkegård advarede på denne baggrund mod tilfældig placering af massegrave i en krigssituation:

»Placeres gravene, uden at der tænkes på, hvad der følger efter, kan det betyde, at sygdommene breder sig gennem grundvandet, og det kan give nye dødsfald, fordi den overlevende del af befolkningen nu drikker forurenede vand. Vi må vel gå ud fra, at de omkomne ved en katastrofe måske har været udsat for en kemisk bestråling. Den kan bringes videre.«

Op spørgeren tilføjer for egen regning, at ligene oven i købet kan være radioaktivt bestrålet. Dette giver problemer af samme karakter som dem, vi ikke kunne løse i forbindelse med eventuelle atomkraftværkers affaldsprodukter.

Men i øvrigt fortsatte Søren Kirkegård med en redegørelse for, hvor langt massegravene bør placeres fra vandindvindingssteder:

»Det er forskelligt fra sted til sted, men vandet kan godt trække til mindst en kilometer fra, alt efter jordbundsforholdene.«

Til sidst sagde Søren Kirkegård, at han fandt det meget vigtigt, at miljøministeriet bliver indraget i undersøgelserne af massegravenes placering i forhold til vandindvindingssteder, og at kirkeministeriet tager sine

forholdsregler nu – og ikke først, når katastrofen sker.

Spørgeren vil i øvrigt slutte af med at gøre opmærksom på, at den generelle revision af kommuneplanerne, der skal finde sted i næste valgperiode, vil være en udmærket lejlighed til at sikre bred, offentlig diskussion af nødvendigheden af store arealudlæg til netop dette fromme formål.

Svar (10/4 85):

Kirkeministeren (Mette Madsen):

Som resultat af den tidligere stedfundne høring samt et afsluttet udvalgsarbejde omkring gravminder er der foretaget forskellige ændringer i det omhandlede lovforslag. Derfor vil forslaget blive sendt til fornyet høring hos de kirkelige myndigheder og organisationer m.fl. Dette vil antagelig ske inden sommeren 1985, og ved denne lejlighed vil jeg på foranledning af nærværende spørgsmål høre miljøministeren for så vidt angår lovforslagets § 42.

Spm. nr. S 983

Til *ministeren for skatter og afgifter* (2/4 85) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil selverhvervende, der allerede har indsendt selvangivelse, kunne foretage ændringer i denne med henblik på at nedbringe grundlaget for den bundne opsparing?«

Begrundelse

Ved vedtagelsen af loven om bunden opsparing var det klart for folkettinget, at den store gruppe af selverhvervende, der endnu ikke har indsendt selvangivelse, havde store muligheder for at nedbringe grundlaget for den bundne opsparing ved at nedbringe den skattepligtige indkomst for 1984. Derimod blev det forudsat, at de selverhvervende, der allerede havde indsendt selvangivelse, ikke kunne foretage sådanne manipulationer.

Baggrunden for denne opfattelse var tilkendegivelsen i bemærkningerne om, at ægtefæller ikke kunne få godkendt en anden fordeling af formueafkast end den, der fremgik af selvangivelsen. Selv om denne passus blev gjort uaktuel af ministerens ændringsforslag, måtte det sluttes, at dispositioner, der

[Råhbæk Møller]

indlysende var foretaget med den hensigt at nedbringe grundlaget for den bundne opsparring, ikke kunne godkendes, og at kun ændringer af den skattepligtige indkomst, der skyldtes skattevæsenets underkendelse af selvangivelsen eller skyldtes, at den skattepligtige blev opmærksom på forglemmelser eller lignende, ville kunne foretages.

Ifølge oplysninger i Morgenvisen Jyllands-Posten i dag var denne opfattelse imidlertid ikke rigtig. På den baggrund er der grund til at spørge, om selverhvervende, der allerede har indsendt selvangivelse, vil kunne nedbringe den bundne opsparring f.eks. ved at forøge hensættelser til tab på debitorer, forøge afskrivninger og nedskrivninger, hvis rammerne ikke allerede er udnyttet fuldt ud, m.v.

Svar (15/4 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Når fristen for indgivelse af selvangivelsen er løbet ud, vil den skattepligtige som udgangspunkt ikke længere have nogen ret til at foretage ændringer. Der er imidlertid fast praksis for, at ligningsmyndighederne på den skattepligtiges begæring foretager rettelser og tilføjelser til selvangivelsen også efter fristens udløb. Det drejer sig især om fejl og forglemmelser.

Hvad særligt angår erhvervsdrivendes adgang til efterfølgende forøgelse af af- og nedskrivninger, har det været praksis i en årrække, at den skattepligtige har adgang til inden for lovens rammer at få ændret af- og nedskrivninger i det omfang, ligningsmyndigheden agter at forhøje den selvangivne eller ansatte indkomst. Herudover kan der gives tilladelse til efterfølgende ændring af afskrivninger m.v. inden for lovens rammer, når den skattepligtige indgiver ansøgning herom inden 3 år efter udløbet af det pågældende indkomstår. Ligningsrådet har ved SD-cirkulære 1982-22 bemyndiget ligningsmyndighederne til at træffe afgørelse herom.

Det er naturligvis kun de erhvervsdrivende, der ikke allerede har afskrevet og nedskrevet maksimalt, der kan benytte denne mulighed for at nedbringe den skattepligtige indkomst for 1984. Ifølge statsskattedirektoratet forventes der ikke nogen voldsom forøgelse af ansøgninger om efterfølgende forhøjelser af afskrivninger og nedskrivninger som

følge af lov om bunden opsparring. Man må i denne forbindelse tage i betragtning, at de skattepligtige, der ikke har afskrevet fuldt ud, netop har ønsket at »gemme« de pristalsregulerede afskrivninger til senere indkomstår. Ved eventuelt at forhøje afskrivningerne i 1984 nedsætter de ganske rigtigt den bundne opsparring. Til gengæld går de glip af pristalsreguleringen af afskrivningerne og mister en afskrivningsmulighed i 1985 og de følgende indkomstår. En eventuel forskel i marginalskattesatsen for 1984 og den forventede marginalskattesats for senere år kan også afholde den erhvervsdrivende fra at søge de selvangivne beløb ændret. Endelig kan udgifter til revisorbistand spille en rolle.

Den bundne opsparring, som opkræves med 8 pct. af beregningsgrundlaget (som udgangspunkt den skattepligtige indkomst ÷ 150.000 kr.), tilbagebetales jo efter 5-7 år, medens manglende pristalsregulering m.v. ikke indhentes igen.

De skatteydere, der alligevel begærer efterfølgende ændringer, opnår i øvrigt alene at blive ligestillet med andre erhvervsdrivende, som fra start af har foretaget maksimale af- og nedskrivninger.

Spm. nr. S 984

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (3/4 85) af:

Erhard Jakobsen (CD):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om nærradioernes virkomehed under de seneste dages konfliktsituation, herunder om nærradioer anvendes som led i mindretalsgruppers forsøg på at ophidse til ulovligheder?«

Begrundelse

Ifølge foreliggende oplysninger er der i forskellige nærradioer, eksempelvis Århus nærradio og den såkaldte Station 7-strejkeradio, fremkommet direkte opfordringer til ulovligheder, herunder generalstrejke.

Svar (12/4 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Jeg kan oplyse, at jeg har bedt lokalradio- og -TV-udvalget om snarest at tage nærradioernes rolle i forbindelse med gennemførel-

[Ministeren for kulturelle anliggender]

sen af blokader m.v. op til behandling med henblik på en vurdering af de pågældende aktiviteter forhold til de for forsøgsordningen gældende regler.

Så snart jeg har modtaget denne udtalelse, skal jeg vende tilbage til sagen.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg har afholdt et møde med justitsministeren om sagen, og at justitsministeren på denne baggrund har opfordret polititidirektøren i København og politimesteren i Århus til at undersøge, om der er grundlag for at rejse sigtelse for overtrædelse af straffelovens § 193. Politiet vil fortsat indsamle materiale fra forskellige nærradioer.

Spm. nr. S 986

Til *ministeren for skatter og afgifter* (3/4 85) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Hvornår vil ministeren være i stand til at offentliggøre beregninger over subsidieværdierne af erhvervsstøtteordningerne via skattesystemet, herunder nedskrivning på varelager, forskudsafskrivninger, henlæggelse til investeringsfonds og indekserede afskrivninger?«

Begrundelse

En lang række OECD-lande foretager nu beregninger over de såkaldte skatteudgifter, dvs. subsidieværdien af forskellige særlig gunstige fradragsregler. Formålet er at lade sådanne indirekte udgifter indgå i den almindelige budgetlægning.

Finansredegørelsen for december 1984 indeholdt enkelte sådanne beregninger, men desværre omhandlede de dér nævnte eksempler kun den personlige indkomstskat, mens erhvervsstøtteordningerne via skattesystemet var holdt udenfor. Imidlertid forpligtede den danske regering sig som led i den nordiske handlingsplan til at gennemføre disse beregninger over skjulte subsidier. De må derfor forventes at komme snart.

Foreløbige beregninger udført af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd synes at vise, at de indirekte hvervssubsidier langt overstiger både de direkte subsidier via erhvervsministerierne og omkostningerne ved de rentelejede lån i skibskreditfonden og eksportfinansieringsfonden.

Det er derfor af stor interesse for en vurdering af anvendelsen af offentlige midler at få officielle beregninger frem.

Svar (15/4 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

For at beregne værdien af de erhvervsstøtteordninger, der er indbygget i skattesystemet, må man for det første opstille et sammenligningsgrundlag, der angiver, hvorledes en neutral, subsidiefri beskatning skulle udformes. For det andet må der tages stilling til, hvorledes værdien af skatteforskelle mellem skatterne ifølge de gældende regler og ifølge sammenligningsgrundlaget skal opgøres. Og for det tredje må der fremskaffes statistiske oplysninger, der gør det muligt at foretage de nødvendige beregninger.

I de lande, hvor man allerede har foretaget beregninger af skattesubsidierne, har man valgt forskellige beregningsmetoder, og de resultater, man når frem til, påvirkes mere eller mindre af de anvendte sammenligningsgrundlag og beregningsmetoder.

Spørgsmålet om skattesubsidier til bl.a. erhvervslivet indgår i den af Nordisk Ministerråd foreslåede handlingsplan for økonomisk udvikling og fuld beskæftigelse, der har været behandlet ved Nordisk Råds 33. session i Reykjavik i perioden 4.-8. marts 1985.

Ministerrådet agter ifølge handlingsplanen at nedsætte en ad hoc-gruppe, der skal have til opgave at udarbejde metoder og definitioner til beregning af skattesubsidier, således at det på baggrund heraf skulle være muligt i tilknytning til statsbudgettet at udarbejde budgetter, der inddrager skattesubsidier: Ad hoc-arbejdsgruppen skal tage hensyn til det udredningsarbejde, der allerede er udført inden for OECD og i øvrige internationale sammenhænge, samt de erfaringer, som er opnået i de lande, der har skattesubsidiebudgetter. Arbejdsgruppen skal også kortlægge fordele og ulemper ved subsidiering gennem skattesystemet.

Den nærmere udmøntning af handlingsplanen forberedes for tiden mellem landene.

Arbejdet med at finde frem til anvendelige definitioner og hensigtsmæssige beregningsmetoder vil kræve indgående overvejelser. Efterhånden som disse overvejelser tilendebringes, eventuelt i forbindelse med den nordiske arbejdsgruppes undersøgelser, er det

[Ministeren for skatter og afgifter]

hensigten at søge de nødvendige statistiske oplysninger tilvejebragt, således at de ønskede danske beregninger kan foretages.

Spm. nr. S 992

Til *socialministeren* (9/4 85) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse i kroner og øre, hvor meget en stigning på 14 pct. på de sociale pensioner – det drejer sig om førtidspension og folkepension – udgør pr. måned siden 1982?«

Begrundelse

Når lønmodtagerne nu via den borgerlige

Pension, månedlig:

	1. april 82	1. april 85	Stigning		Stigning på 14 pct. fra 1/4 82
			Nominelt	pct.	
	kr.	kr.	kr.	pct.	kr.
Folkepension:					
Enlig.....	2.897	3.560	663	22	406
Samgift	2.728	3.352	624	22	382
Førtidig folkep./ Alm. førtidspens.¹⁾					
Enlig.....	2.897	3.560	663	22	406
Laveste ip./ Forh.alm.ført.p.¹⁾					
Enlig.....	1.805	4.265	2.460	136	253
Mellemste førtidsp.					
Enlig.....	3.611	4.969	1.358	37	506
Højeste førtidsp.					
Enlig.....	5.200	6.922	1.722	33	728

¹⁾ På grund af ændringer i pensionsloven i perioden er det valgt at sammenligne den almindelige førtidspension med den tidligere førtidige folkepension samt den forhøjede almindelige førtidspension, hvori der indgår et førtidsbeløb, med den tidligere laveste invalidepension.

Afgørende for, om der indgår et førtidsbeløb i pensionen, er, om pensionen er tilkendt før eller efter det fyldte 60. år.

Som det fremgår af oversigten har stigningen i pensionerne siden 1. april 1982 været på 22 pct. for folkepensionens vedkommende og på 22–136 pct. for førtidspensionens vedkommende.

Stigningen har derfor i alle tilfælde ligget over de i spørgsmålet nævnte 14 pct.

Spm. nr. S 998

regerings og de radikales vedtagne lovforslag får trukket en 2 pct.s overenskomst ned over hovedet, kunne en sætning som den, at folk med social pension siden 1982 har fået langt den største stigning, meget nemt give anledning til misundelse over for denne gruppe mennesker. Mennesker med en social pension i Danmark er bestemt ikke misundelsesværdige; dertil er den månedlige pension alt for lav.

Svar (15/4 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Udviklingen i folke- og førtidspension har i perioden fra 1. april 1982 til 1. april 1985 været følgende:

Til *justitsministeren* (9/4 85) af:

Lenger (VS):

Kan ministeren bekræfte, at dansk politi har kendskab til, hvor en eller flere eftersøgte efter lov nr. 259 af 1. juni 1945 – straffelovstillægget – opholder sig, samt bekræfte, at en eller flere af disse opholder sig i lande, med hvilke der eksisterer tilstrækkelige udleveringsaftaler, samt endelig bekræfte, at

[Lenger]

dansk politi trods disse forhold intet foretager sig for at få dem udleveret?»

Begrundelse

Spørgeren har tidligere over for ministeren gjort opmærksom på, at venstresocialisternes folketingsgruppe på én eftermiddag har kunnet finde adressen på en af de personer, som fortsat efterlyses efter straffelovstillægget, hvorimod dansk politi angiveligt ikke har kunnet finde den/de pågældende trods 40 års efterlysning. Ministeren veg uden om at besvare det stillede spørgsmål, nr. S 883, og henviste blot til, at regeringen ikke ønsker at afskaffe straffelovstillægget.

Efter spørgerens opfattelse kan der fremføres – også ganske stærke – argumenter for ikke at drage de pågældende til ansvar efter straffelovstillægget nu 40 år senere. Men det må under alle omstændigheder være en betingelse, at en eventuel beslutning herom sker åbent og officielt og ikke indirekte gennem passivitet. Efter spørgerens opfattelse er det rent hykleri at foregive, at en eller flere personer eftersøges, når dette alligevel ikke er tilfældet, og det bliver ikke mindre hyklerisk, når passiviteten benægtes eller forties.

Svar (12/4 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som tidligere oplyst, bl.a. i justitsministeriets besvarelse af 8. marts 1985 af spørgsmål nr. S 800, er der fortsat i rigsregistraturen registreret et mindre antal personer, som er efterlyst som sigtet for grove forbrydelser, bl.a. drab, begået under besættelsen.

Efter forskrifterne for det centrale kriminalregister er oplysninger i registeret ikke almindeligt tilgængelige for offentligheden, og bl.a. på denne baggrund finder jeg ikke anledning til nærmere at kommentere de pågældende konkrete sager, som der er tale om.

Jeg vil imidlertid gerne fremhæve, at det efter retsplejelovens regler er politiets opgave at efterforske formodede strafbare forhold, ligesom det i givet fald er anklagemyndigheden, der skal tage stilling til spørgsmålet om tiltalerejsning. Såfremt de pågældende personer måtte befinde sig i Danmark eller komme til Danmark, vil politiet således i overensstemmelse med de sædvanlige regler skulle indlede en nærmere politimæssig efter-

forskning m.v. Det samme vil naturligvis være tilfældet, såfremt de pågældende personer selv måtte ønske en afklaring af deres sager og med dette formål selv retter henvendelse til politiet eller anklagemyndigheden.

Spm. nr. S 1001

Til *industriministeren* (9/4 85) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvilke skadevirkninger der kan konstateres ved, at gødningsrapporten og isoleringsrapporten fra monopoltilsynet blev offentliggjort på trods af ministerens påbud om hemmeligholdelse?»

Begrundelse

Spørgsmålet er til dels foranlediget af de gode regnskabstal fra Superfos, der var en af de hidstigste modstandere af offentliggørelse af rapporterne. Men generelt må det være rimeligt at foretage en eftervurdering i en sag som denne, efter at en passende tid er forløbet.

Som det vil erindres, udspandt der sig en særegen debat sidste sommer efter ministerens beslutning om at hemmeligholde de to rapporter. Debatten var især karakteriseret ved, at kun få af deltagerne i debatten havde lovlig mulighed for at kende de rapporter, der blev diskuteret. Debatten fandt derfor i høj grad sted især på Superfos' og Rockwools præmisser.

I sig selv måtte det vække forundring, at en regering, der i almindelighed er tilhænger af såvel varers som kapitalens frie bevægelighed, forbød offentliggørelse af nogle rapporter med henvisning til, at en offentliggørelse kunne styrke udenlandske firmaers muligheder på det danske marked. Forundringen blev ikke mindre, efter at medlemmer af folketingets erhvervsudvalg fik lejlighed til at læse rapporterne. Det var umuligt at se, at de oplysninger, som rapporterne indeholdt, skulle kunne svække danske virksomheder.

Ikke desto mindre fik ministeren medhold af et flertal i folketinget under en debat, der bar tydeligt præg af, at den overbebyrdede radikale gruppe ikke havde fundet tid til at sætte sig grundigt ind i de pågældende rapporter.

Efter at ministerens påbud om hemmeligholdelse således stod ved magt, offentliggjor-

[Rahbæk Møller]

de medlemmer af VS' folketingsgruppe rapporter. Det må formodes, at interesserede udenlandske firmaer derefter måtte have kendskab til deres indhold.

Det må derfor være relevant at få opklaret, om denne offentliggørelse havde de skadevirkninger, som ministeren frygtede.

Svar (11/4 85):

Industriministeren (Stetter):

Det er vanskeligt i et tilfælde som dette eksakt at måle skadevirkningen af, at en bestemmelse om hemmeligholdelse af redegørelserne om kunstgødningsbranchen og varmeisoleringsmaterialeindustrien tilsidesættes. Dette skyldes især, at skadelige virkninger ofte først vil vise sig på længere sigt. Hertil kommer, at skadevirkningerne ikke altid kan konstateres direkte, fordi de berørte virksomheder normalt vil bruge ressourcer til at imødegå virkningerne, således at deres reelle effekt sløres.

Det er imidlertid under alle omstændigheder klart, at der er gået skår i den respekt, der naturligt bør være for, at et flertal i folketinget slutter op om afgørelsen om, at de to rapporter skulle hemmeligholdes.

Bortfaldet spørgsmål:

Spm. nr. S 1011

Formanden:

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. S 1011, der var stillet af fru Birthe Hansen (SF) til ministeren for kulturelle anliggender, den 10. april 1985 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (10/4 85) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse, om det er i overensstemmelse med de givne sendetilladelser, at der åbenlyst reklameres for enkeltprodukter i lokalradioerne?«

Begrundelse

Spørgeren har den 2. april 1985 om formiddagen på 102,8 MHz hørt, at lokalradioen The Voice sendte et gætteprogram med

uddeling af gevinster. Gevinsten var et kamera. Gentagne gange blev kameraets navn, Kodak Disc, nævnt. Spørgeren er også af andre blevet gjort opmærksom på, at lokalradioen Romer ligeledes fører reklamer ind i sine udsendelser.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 187

Formanden:

Fra ministeren for kulturelle anliggender er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af folketinget Birthe Hansen (SF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget foran i Folketingstidende sp. 1907, var sålydende:

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (1/11 84) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren være indstillet på, at der skaffes midler til veje til at videreføre de opgaver, som bl.a. de langtidslidende i et seriøst samarbejde mellem bevilgende myndigheder, arbejdsanvisningen og museer bistår med, for derigennem at tage vare på Danmarks kulturelle værdier?«

Begrundelse

Det er ikke alene et personligt tab for de langtidslidende, hvis de ikke får mulighed for at fortsætte deres arbejde på museerne, men også kulturelle værdier vil komme til at lide under det, hvad spørgeren finder er urimeligt.

Der henvises i øvrigt til kommentar af museumsinspektør Niels Ventegodt i Politiken den 31. oktober 1984.

Supplerende svar (15/4 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

I mit foreløbige svar på det stillede spørgsmål af 6. november 1984 oplyste jeg, at besvarelsen ville kræve en række nærmere undersøgelser, og at disse straks ville blive iværksat.

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Jeg kan nu oplyse, at de gennemførte undersøgelser bl.a. har vist, at antallet af ledige, der i 1983 var beskæftiget på statslige og statsstøttede museer, udgjorde ca. 1050 til en samlet lønudgift på ca. 45 mill. kr.

Flertallet af de beskæftigede, nemlig 683, har været ansat efter arbejdstilbudsordningen, og for langt hovedparten af disse var ansættelsen på museet førstegangstilbud om beskæftigelse. De foreslåede ændringer i loven om arbejdstilbud til ledige skulle således kun i mindre omfang berøre det arbejde, der udføres på museerne i henhold til denne ordning.

Selv om de ledige, der i 1983 var beskæftiget på museerne efter jobkabelsesordningen, udgjorde et mere begrænset antal, nemlig 103, vil ændringer i denne ordning kunne blive af langt mere vidtrækkende betydning for museernes muligheder for i fremtiden at blive inddraget i beskæftigelsesprojekter. Jeg finder det derfor tilfredsstillende, at det forslag til lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v., som skal afløse jobkabelsesloven, og som for nylig er blevet fremsat i folketinget, sigter imod en fortsættelse af beskæftigelsesprojekter på museerne.

Det kan i den forbindelse oplyses, at formuleringen »statslignende institutioner« i lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 2, er indsat i lovteksten for at sikre, at også de museer, der ikke er statsinstitutioner, selv kan oprette beskæftigelsesprojekter.

Endvidere nævnes museerne i lovbemærkningerne til § 2 som typiske samarbejdspartnere med kommuner ved oprettelsen af beskæftigelsesprojekter.

Desuden fremhæves museerne i bemærkningerne til § 6 som eksempler på institutioner, der kan opnå forhøjet statslig støtte til beskæftigelsesprojekter. På den baggrund er det min opfattelse, at der også efter de foreslåede ændringer i beskæftigelseslovene vil være gode muligheder for at yde væsentlige tilskud til museerne og dermed muliggøre løsning af vigtige museumsopgaver, som ellers ikke kunne gennemføres, samtidig med at der gives dem, der beskæftiges på museerne, meningsfyldt og udviklende arbejde.

Jeg har derfor tiltro til, at også beskæftigelseslovene fortsat vil kunne være medvirkende til, at der på bedste måde tages vare på Danmarks kulturelle værdier.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 215:

Forslag til lov om ændring af lov om specialundervisning for voksne. (Finansiering af institutioner, der varetager lands- eller landsdækkende funktioner).

(Fremsat 10/4 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jytte Andersen (S):

Det er unægtelig en af de mindre sager, der er på dagsordenen i dag. Den socialdemokratiske folketingsgruppe har ikke nogen problemer med at give undervisningsministeren hjemmel til at skaffe et finansieringsgrundlag for de institutioner, der er tale om, og vi synes egentlig, at det er en lille smule beklageligt, at amterne ikke har kunnet blive enige om en frivillig aftale.

Men jeg har alligevel et par spørgsmål til ministeren. I bemærkningerne til forslaget står der, at hjemmelen indtil videre vil blive benyttet til fordel for materialelaboratorier for blinde og døve med virkning fra 1. januar 1985. Kan ministeren give nogen vurdering af, hvad man senere hen kan finde på at bruge en sådan lovhjemmel til?

Det andet spørgsmål hænger sammen med henvisningen i forslaget til, at det er en del af regeringens moderniseringsprogram, og hvor der formuleres noget vagt om, at man kunne forestille sig en vis salgspris på materialerne. Jeg vil gerne sikre mig, at der ikke sker nogen forskydning imellem betalingen for materialerne for øjeblikket og i fremtiden, altså at det ikke bliver dyrere for brugergrupperne, i dette tilfælde hovedsagelig kommunerne.

Hvis disse spørgsmål kan besvares rimeligt tilfredsstillende, har vi som sagt ikke nogen problemer med at give den lovhjemmel.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal på den konservative folketingsgruppes vegne give tilslutning til dette forslag. Jeg har forstået, at såvel Amsrådsforeningen som de to implicerede amter er positivt indstillet, og jeg kan som den forrige ta-